

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱՀԱՅԻՉ ՊԱԼԱՏ

ԸՆԹԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Լոռու մարզի համայնքների կողմից բյուջետային միջոցների օգտագործման, բյուջեի մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև համայնքային սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ իրականացված վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2009թ. տարեկան գործունեության ծրագրի 12.2 կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 23.03.2009թ. թիվ 9/7 և 01.06.2009 թիվ 14/3 որոշումները:

Վերահսկողության նպատակը՝ Լոռու մարզի տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից համայնքների բյուջեի մուտքերի ապահովման, բյուջետային միջոցների օգտագործման, համայնքային սեփականության կառավարման և օգտագործման գործառույթների ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության առարկան՝ Լոռու մարզի տեղական ինքնակառավարման մարմինների կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից համայնքի բյուջեի սեփական եկամուտներից մուտքերի ապահովման, համայնքային սեփականության, համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություններին ամրացված գույքի հաշվառման, օտարման, վարձակալության տրամադրման, համայնքային մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց համայնքային սեփականության բաժնեմասի կառավարման, համայնքային բյուջեի ելքերի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և դրանց ենթակա հիմնարկների սեփական կարիքների համար բյուջետային միջոցների օգտագործման, համայնքային սեփականության գույքի օտարման, օգտագործման տրամադրման նկատմամբ վերահսկողության իրականացում:

Վերահսկողության ծավալը՝ Լոռու մարզի 113 համայնքներից դիտարկման արդյունքներով ընտրվել են ստուգման ենթակա հետևյալ տեղական ինքնակառավարման

մարմինները՝ Վանաձորի և Ստեփանավանի քաղաքապետարաններ, Շնողի, Թեղուտի, Մարգահովիտի, Գարգառի, Ամրակիցի, Գյուլագարակի գյուղապետարաններ: Վանաձոր, Թեղուտ, Շնող, Մարգահովիտ համայնքների ստուգումը կատարվել է 3-րդ վարչության, Ստեփանավան, Գարգառ, Ամրակից, Գյուլագարակ համայնքների ստուգումը՝ 9-րդ վարչության կողմից:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ Լոռու մարզի տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, ներառյալ՝ դրանց ենթակա հիմնարկներ, համայնքի ենթակայությամբ գործող համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություններ և բաժնետիրական ընկերություններ:

Ստուգման կատարման ժամկետը՝ 04.05. 2009 - 23.06. 2009թ.

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ 2007 և 2008 թվականներ:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝

Լոռու մարզի համայնքներում վերահսկողություն իրականացնելու նպատակով դիտարկման փուլում նախապես մշակված 13 ձևով մարզի համայնքների ղեկավարներից պահանջվել է տեղեկատվություն համայնքների վերաբերյալ:

Համայնքների 2007թ. և 2008թ.-ի բյուջեի կատարման հաշվետվությունները ստացվել են մարզպետարանից և տարածքային գանձապետարաններից:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեից ստացվել է տեղեկատվություն՝ մարզի համայնքների հողային ֆոնդի վերաբերյալ:

Առաջադրված նպատակներին հասնելու համար ընտրվել են վերահսկողության՝ համապատասխանության, ֆինանսական և արդյունավետության տեսակները:

Ստուգման ընթացքում վերահսկվող օբյեկտների ենթակա կազմակերպություններում կիրառվել է ընտրանքի մեթոդը:

Ստուգման փուլում վերահսկողությունն իրականացվել է փաստաթղթերի, տվյալների և փաստերի ուսումնասիրության և համադրման միջոցով:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել են դիտարկման և ստուգման ընթացքում ուսումնասիրված տվյալները, յուրաքանչյուր համայնքի համար կազմվել է վերահսկողության ամբողջական արձանագրություն:

ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Վանաձորի քաղաքապետարան

Վանաձոր քաղաքային համայնքի բյուջեում 2007թ. եկամուտ է նախատեսվել 1,9291,77.3 հազ.դրամ, փաստացի կատարվել է 1,698,185.7 հազ. դրամի չափով՝ 88.0 %-ով, ծախս է նախատեսվել 1,992,557.7 հազ.դրամ, փաստացի կատարվել է 1,747,985.4 հազ. դրամի չափով կամ 87.1 %-ով:

2008թ. եկամուտ է նախատեսվել 2,110,542.0 հազ.դրամ, փաստացի կատարվել է 1,796,444.4 հազ. դրամի չափով՝ 85.12 %-ով, ծախս է նախատեսվել 2,124,122.8 հազ.դրամ, փաստացի կատարվել է 1,801,934.0 հազ. դրամի չափով՝ 84.8 %-ով:

Հողի հարկի գծով համայնքի բյուջեի պարտքը 01.01.2009թ. դրությամբ կազմել է 113,201.6 հազ. դրամ, որից 50,972.3 հազ. դրամը իրավաբանական անձանց, իսկ 62,229.3 հազ. դրամը ֆիզիկական անձանց մասով: 2007թ. ֆիզիկական անձանց մասով. հողի հարկից գոյացած ապառքը կազմել է՝ 5,387.3 հազ. դրամ: 2008թ. հողի հարկից ապառք չի գոյացել: 2007-2008թթ. իրավաբանական անձանց մասով ապառք չի գոյացել:

Համայնքի բյուջեի պարտքը գույքահարկի գծով 01.01.2009թ. դրությամբ կազմել է 773,675.0 հազ. դրամ, որից 161,698.1 հազ. դրամը իրավաբանական անձանց, իսկ 611,976.9 հազ. դրամը ֆիզիկական անձանց մասով: 2007թ. ֆիզիկական անձանց մասով գույքահարկի գծով ապառքը կազմել է 13,835.5 հազ. դրամ, իսկ 2008թ. գույքահարկից գոյացած ապառքը կազմել է՝ 89,349.7 հազ. դրամ: 2007-2008թթ. իրավաբանական անձանց մասով ապառք չի գոյացել:

Համայնքի ֆիզիկական անձանց գույքահարկի բազան քաղաքապետարանին հանձնելուց հետո, կատարվել են ճշտման աշխատանքներ, որի արդյունքում, համաձայն քաղաքապետարանի կողմից տրված տեղեկանքի, պարզվել է որ, առ 14.05.2009թ. համայնքի բյուջեի ֆիզիկական անձանց գույքահարկի պարտքի 625,188.3 հազ. դրամից 527,612.7 հազ. դրամը հին պետհամարանիշով և տարիներով գույքահարկ չվճարած օտարված, կամ անհայտ տերերի պատկանող փոխադրամիջոցների գույքահարկի գումարն է, որոնք շարունակում են հաշվառվել համայնքի գույքահարկի բազայում:

Տեղական տուրքերի վերաբերյալ: Հաշվի առնելով համայնքի ավագանու կողմից սահմանված տեղական տուրքերի դրույքաչափերը և «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի պահանջը՝ ստուգող հանձնաժողովի կողմից պահանջվեց կատարել տեղական տուրք վճարողների գույքագրում և հաշվառում:

Վանաձորի քաղաքապետի 06.05.2009 թ. թիվ 54/1 կարգադրությամբ ստեղծված համայնքի վարչական տարածքում տեղական տուրք վճարողների գույքագրման և հաշվառման հանձնաժողովի աշխատանքի արդյունքում պարզվել է, որ՝

- Հաշվառված ոգելից խմիչքի և ծխախոտ վաճառող 270 կազմակերպություններից ստուգման պահին 80-ը չունեին վաճառքի թույլտվություն և համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը կազմել է 2,367.5 հազ. դրամ: Ստուգման ընթացքում՝ 17.06.2009թ. դրությամբ, 62 խմիչք և ծխախոտ վաճառողների կողմից համայնքի բյուջե վճարվեց 1,725.0 հազ. դրամ տեղական տուրքի գումար:

- Համայնքի վարչական տարածքում գործող, 183 ավտոմեքենա ունեցող 19 մարդատար տաքսի ծառայություն իրականացնող կազմակերպություններից 9-ը ունենալով 76 ավտոմեքենա, աշխատել են առանց թույլտվության և համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը կազմել է 1,811.3 հազ. դրամ: Ստուգման ընթացքում՝ 17.06.2009թ. դրությամբ, 6 կազմակերպությունների կողմից համայնքի բյուջե վճարվեց 525.0 հազ. դրամ:

- Համայնքի վարչական տարածքում հաշվառվել է 38 հեղուկ վառելիքի, տեխնիկական հեղուկների և հեղուկացված գազերի վաճառքի գործող օբյեկտներ, որոնցից 7-ը չունեին վաճառքի թույլտվություն և համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը կազմել է 2,055.5

հազ. դրամ: Ստուգման ընթացքում 3 վճարողի կողմից համայնքի բյուջե վճարվեց 245.0 հազ. դրամ:

- Համայնքի տարածքում գործող թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առք ու վաճառքի 46 օբյեկտներից գործում էին 44-ը, որոնցից 32-ը չունեին վաճառքի թույլտվություն և համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը կազմել է՝ 990.0 հազ. դրամ: Ստուգման ընթացքում 31 կազմակերպությունների կողմից համայնքի բյուջե վճարվեց 945.0 հազ. դրամ:

- Համայնքի վարչական տարածքում 81 կազմակերպությունների կողմից տեղադրված արտաքին գովազդի վահանակներից ստուգման պահին 72-ը չունեին տեղադրման թույլտվություն և համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը կազմել է՝ 2,930.8 հազ. դրամ: Ստուգման ընթացքում 6 վճարողների կողմից համայնքի բյուջե վճարվեց 762.4 հազ. դրամ:

Այսպիսով, համայնքում հաշվառումից դուրս մնացած և առանց թույլտվության աշխատող խմիչք և ծխախոտ, թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի մանրածախ առք ու վաճառքի, արտաքին գովազդի վահանակների, մարդատար տաքսի ծառայություն իրականացնողների, վառելիքաքսայուղերի տեղական տուրք վճարողների համայնքի բյուջե չվճարված գումարը կազմել է 10,155.1 հազ. դրամ: Ստուգման ընթացքում համայնքի բյուջե վճարվեց 4,202.4 հազ. դրամ :

Հողի օտարման վերաբերյալ: 2007թ. համայնքի կողմից աճուրդով օտարվել է 135 կտոր 4,353 հա բնակավայրի հող հասարակական կառուցապատման և բնակարանային շինարարության համար՝ 166,665.16 հազ. դրամով, 1քմ-ը՝ 3828 դրամ: Գանձապետական հաշվետվություններում հողի օտարումից մուտքը կազմել է 367,049.4 հազ. դրամ:

2008թ. համայնքի կողմից աճուրդով օտարվել է 332 կտոր 8.6231 հա բնակավայրի հող հասարակական կառուցապատման և բնակարանային շինարարության համար՝ 249,126.47 հազ. դրամով, 1քմ-ը՝ 2889 դրամ: Գանձապետական հաշվետվություններում հողի օտարումից մուտքը կազմել է 467,583.4 հազ. դրամ:

2006թ. ՀՀ կառավարության 718-Ն որոշմամբ համայնքին է փոխանցվել Դարպաս համայնքից 123 հա բնակավայրի հող, որը չի ընդգրկվել հողի տարածագնահատման ոչ մի գոտու մեջ: Հարկ է նշել, որ Վանաձոր քաղաքի գլխավոր հատակագծի նախագծման աշխատանքները պատվիրվել է 2003թ-ին , որի համար համայնքը իր բյուջեից կատարել է 15,000.0 հազ.դրամ ֆինանսավորում: Համաձայն ՀՀ կառավարության 02.05.2003թ-ի թիվ 69-Ն որոշման 23 կետի պահանջների 16.08.2006թ. Վանաձորի քաղաքապետը 062/5047 գրությամբ Լոռու մարզպետին է ներկայացրել գլխավոր հատակագծի էլեկտրոնային օրինակը՝ շահագրգիռ պետական կառավարման մարմիններին համաձայնեցման ներկայացնելու համար, որը առ այսօր սահմանված կարգով ընթացք չի ստացել:

2007թ. հունվարին պետական գրանցման է ներկայացվել «Արցախի պուրակում», 250 տեղանոց կինոթատրոն կառուցելու նպատակով «Կինոթատրոն Մոսկվա» ՍՊԸ-ին աճուրդով վաճառած 2500քմ հողի օտարման պայմանագիրը: ՀՀ քաղաքաշինության նախարարությունը,

ՀՀ Լոռու մարզպետը, ՀՀ մշակույթի և երիտասարդության հարցերի նախարարությունը իրենց համաձայնությունն են տվել կառուցապատման իրավունքով հող տրամադրելուն, սակայն առ 01.06.2009թ. կինոթատրոն կառուցելու համար «Կինոթատրոն Մոսկվա» ՍՊԸ-ի կողմից գնված 2500քմ հողամասը չէր ծառայում իր նպատակին և կառուցապատման աշխատանքներ չէին սկսվել:

Առանձին դեպքերով աճուրդների ընթացքում ձևավորված և պայմանագրերում գրանցված օտարման գներից պակաս է վճարվել **548.0** հազ. դրամ:

Քաղաքապետի 28.07.2008թ. թիվ 1147 որոշմամբ, Հայաստանի ազգային արխիվի Լոռու Մարզային մասնաճյուղի կողմից տրված թիվ 758 տեղեկանքի հիման վրա վերականգնվել և «Երուկրշին» ՓԲԸ անհատույց սեփականության իրավունքով վերահատկացվել է **3707.0** քմ հողատարածք Բաղրամյան-2/2 հասցեում, հողամասի հետագայում օտարման օրենքով սահմանված դեպքում տվյալ պահին գործող կադաստրային արժեքը մուծելու պայմանով:

Հայաստանի ազգային արխիվի Լոռու Մարզային մասնաճյուղի կողմից տրված թիվ 758 քաղվածքի համաձայն «Երուկրշին» ՓԲԸ-ն ընդհանրապես հողահատկացման հիմքեր չունի: «Երուկրշին» ՓԲԸ իր հերթին ստեղծված լինելով «ՌԻկրշին» ԲԲԸ հիմնադիրների կողմից՝ «ՌԻկրշին» ԲԲԸ-ից՝ ժողովի արձանագրության համաձայն, նվիրատվության ձևով ստացել է 3707.0քմ հող, որը նույնպես պետական գրանցում չի ստացել: Համաձայն ՀՀ «Հողային օրենսգրքի» 64-րդ հոդվածի 9-րդ կետի հողամաս ձեռք բերողը համայնքային բյուջե պետք է վճարի հողամասի տվյալ պահին գործող կադաստրային արժեքը, հետևաբար 3707.0քմ-ը անհատույց հատկացվել է առանց հիմքի, որի կադաստրային արժեքը **7,095.2** հազ. դրամի չափով ենթակա է վճարման համայնքի բյուջե:

Հողի վարձակալության վերաբերյալ: 2007թ. անցկացված մրցույթներով վարձակալությամբ է տրվել 33 կտոր՝ **29622 քմ** բնակավայրի հող՝ հասարակական կառուցապատման համար, որի դիմաց մրցույթով սահմանվել է տարեկան **3,814.5** հազ. դրամ: 2007թ. գանձվել է **313.9** հազ. դրամ, վարձավճարների գծով պարտքը կազմել է **2,229.1** հազ. դրամ:

2008թ. անցկացված մրցույթներով վարձակալությամբ է տրվել 164 կտոր **7071.2քմ** բնակավայրի հող հասարակական կառուցապատման համար, որի դիմաց մրցույթով սահմանվել է տարեկան **4,372.6** հազ. դրամ: 2008թ. գանձվել է **1,188.3** հազ. դրամ, վարձավճարների գծով պարտքը կազմել է **769.5** հազ. դրամ:

2007թ. գործել է 65.298 հա հողի վարձակալության թվով 2508 պայմանագիր 30,332.02 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարով, գանձվել է 27,584.07 հազ. դրամ, վարձավճարի գծով պարտքը՝ ներառյալ տույժերը, կազմել է 9,713.4 հազ. դրամ:

Գանձապետական հաշվետվություններում հողի վարձակալությունից մուտքը կազմել է 27,899.1 հազ. դրամ՝ պլանավորած 30,000.0 հազ. դրամի դիմաց:

2008թ. գործել է 62.502 հա հողի վարձակալության թվով 2764 պայմանագիր 32,130.48 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարով, գանձվել է 28,462.08 հազ. դրամ, վարձավճարի գծով պարտքը՝ ներառյալ տույժերը, կազմել է 10,185.2 հազ. դրամ:

Գանձապետական հաշվետվություններում հողի վարձակալությունից մուտքը կազմել է 28,591.6 հազ. դրամ՝ պլանավորած 35,000.0 հազ. դրամի դիմաց:

Ընդամենը 2007-2008թթ. մրցույթով վարձակալության տրված հողերի համար վարձավճարի գծով պարտքը առ 01.01.2009թ. կազմում է **5,419.7** հազ. դրամ, վարձավճարի պարտքի գծով տույժը՝ **4,765.8** հազ. դրամ, ընդամենը՝ **10,185.2** հազ. դրամ:

ՀՀ վերահսկիչ պալատի նախագահի 27.07.2009թ. թիվ 59 հրամանի համաձայն ՀՀ վերահսկիչ պալատի հանձնախմբի (գլխավոր աուդիտոր Խ. Վարդանյան, նախագահի օգնական Օ. Աղյան) կողմից ստուգվեց Վանաձորի քաղաքապետարանի և «Արծիվ» ՍՊԸ միջև կնքված պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունների կատարման և քաղաքային կենտրոնական զբոսայգու բարեկարգման աշխատանքների ընթացքը:

Վանաձորի համայնքի և «Արծիվ» ՍՊԸ-ի միջև 01.02.2009 թվականին կնքված թիվ 12 պայմանագրով Սայաթ-Նովայի անվան քաղաքային զբոսայգում 45000 քմ մակերեսով հողամասը վարձակալությամբ և կառուցապատման իրավունքով մինչև 07.11.2013թ. տրամադրվել է «Արծիվ» ՍՊԸ-ին: Վարձակալը պարտավորվել է 2009թ. կատարել որոշակի ներդրումներ, որի վերաբերյալ կազմվել է տարեկան ժամանակացույց և հաստատվել ներդրումների ծավալը: Մասնավորապես՝

- 2009թ. մայիս-հուլիս ժամանակամիջոցում նախատեսվել է զբոսայգում տեղադրել «պրոֆեսիոնալ կարուսել»՝ ներդրումների ծավալը 1,500.0 հազ. դրամ:

- Զբոսայգու տարածքի գիշերային լուսավորության ապահովում, լապտերների ձեռք բերում, մալուխների անցկացում, ժամկետը՝ մայիս-հունիս, ներդրումների ծավալը՝ 550.0 հազ. դրամ:

- Աղբարկղերի ձեռք բերում և տեղադրում, մարտ-մայիս, ներդրումների ծավալը՝ 250.0 հազ. դրամ:

Պայմանագրին կից բիզնես ծրագրով հաստատված աշխատանքների ընդհանուր գումարը 2009-2011թթ. ընթացքում նախատեսվել է 22,656.0 հազ. դրամ, որից 6,982.0 հազ. դրամի աշխատանք որոշվել է իրականացնել 2009թ. ընթացքում:

Ուշագրավ է, որ բիզնես ծրագրի չկատարման հավանական պատճառների թվում նշված են նաև «տնտեսական ճգնաժամը», «բանկային համակարգի ճգնաժամը», ինչպես նաև «քաղաքական հուզումները»:

Պայմանագիրը կնքվել է 01.02.2009 թվականին, մինչդեռ զբոսայգու կառուցապատման իրավունքի ժամկետը սահմանվել է «2003թ. նոյեմբերի 7-ից մինչև 2013թ. նոյեմբերի 7-ը»:

Տեղազնությունից պարզվեց, որ զբոսայգու բարեկարգման նպատակով 2009թ. բիզնես ծրագրով նախատեսված մի շարք միջոցառումներ չեն իրականացվել, մասնավորապես, չի ապահովվել զբոսայգու գիշերային լուսավորությունը, մալուխների անցկացումը,

«այրոֆետիոնալ կարուսելի» և նոր աղբարկղերի տեղադրումը, շուրջ 2,250.0 հազ. դրամ գումարով: Միաժամանակ, 2009թ. կառուցապատման ծրագրով նախատեսվել է մայիս-սեպտեմբեր ժամանակամիջոցում զբոսայգում կառուցել նոր սրճարան, ինչպես նաև հասարակական զուգարան՝ 2,000.0 հազ. դրամ գումարով, սակայն 30.07.2009 թվականի դրությամբ կատարվել են ընդամենը հիմքերի շինարարության աշխատանքները:

Քաղաքապետարանի և ընկերության միջև կնքված պայմանագրերի վերլուծությունից պարզվել է, որ սկսած 1996 թվականից զբոսայգու բարեկարգման, քաղաքի բնակչության հանգստի բովանդակալից կազմակերպման վերաբերյալ ընկերության ստանձնած պարտավորությունները սիստեմատիկաբար չեն կատարվել, իսկ քաղաքապետարանի կողմից երբևէ գործնական արձագանք չի ցուցաբերվել, վարձակալին պահանջ չի ներկայացվել:

Սայաթ-Նովայի անվան զբոսայգին առաջին անգամ մրցութային կարգով «Արծիվ» ՍՊԸ-ին տրամադրվել է 10 տարի ժամկետով 1996թ. ապրիլի 30-ին՝ «քաղաքում մշակութային կյանքն ուժեղացնելու, քաղաքացիների ակտիվ հանգիստը և սանիտարահիգիենիկ պայմաններն ապահովելու նպատակով»: Սակայն Վանաձորի քաղաքապետը վերը նշված պարտավորությունների կատարումն ապահովելու, միջոցառումներ ձեռնարկելու փոխարեն 07.11.2003թ. թիվ 859 որոշմամբ զբոսայգու 45 հազար քմ տարածքը կրկին 10 տարի ժամկետով վարձակալության է տրամադրել «Արծիվ» ՍՊԸ-ին:

Վանաձորի քաղաքապետի կողմից համայնքի սեփականություն հանդիսացող վերը նշված անշարժ գույքը օտարվել է կադաստրային գնահատման և շուկայական արժեքներից ակնհայտ ցածր գներով:

Այսպես, Վանաձորի համայնքի ավագանու 28.06.2004թ. թիվ 138 որոշմամբ «Արծիվ» ՍՊԸ-ին օտարվել են զբոսայգու տարածքում գտնվող համայնքային սեփականություն հանդիսացող շախմատի տունը (77 քմ մակերեսով) ընդամենը 90.000 դրամով, կադաստրային գնահատման արժեքը 3,463.0 հազ. դրամ, բիլիարդի սրահը (67 քմ մակերեսով) ընդամենը 80.000 դրամով (կադաստրային գնահատման արժեքը 2,835.0 հազ. դրամ), թենիս-բիլիարդի սրահը՝ (298 քմ մակերեսով) ընդամենը 430.0 հազ. դրամով (կադաստրային գնահատման արժեքը 17,481.0 հազ. դրամ):

Հատկապես ուշագրավ է թենիս-բիլիարդի սրահի օտարման գործընթացը: Այն վաճառվել է ընդամենը 430.0 հազ. դրամով այն դեպքում, երբ կադաստրային գնահատման արժեքը կազմել է 17 481.0 հազ. դրամ, իսկ 21.07.2006թ. անշարժ գույքի գրավադրման պայմանագրով «Պրոմթեյ բանկի» կողմից գույքի գնահատման արժեքը կազմել է 28,161.0 հազ. դրամ, որի դիմաց ընկերությանը տրամադրվել է 100 000 ԱՄՆ դոլարի վարկ:

Գույքի վարձակալության վերաբերյալ: Համաձայն համայնքի կողմից ներկայացված, համայնքային սեփականության անշարժ գույքի վարձակալության մասին տեղեկանքի, 2008թ. դրությամբ վարձակալության է տրամադրվել 45 միավոր գույք: Վարձակալության տրամադրված գույքից օտարվել է 2007 թվականին 3 միավոր, իսկ 2008 թվականին՝ 4 միավոր գույք:

Տիգրան Մեծ պողոտայի 722 քմ տարածք զբաղեցնող ստորգետնյա անցումը 10.05.2002թ. թիվ 143 վարձակալության պայմանագրով 5 տարի ժամկետով օգտագործման է տրամադրվել «Վանատուր» ՍՊԸ, ամսական 18.1 հազ. դրամ վարձավճարի չափով: Համայնքի ավագանու 02.12.2004թ. թիվ 209-Ն որոշումով սահմանվել է համայնքի սեփականություն հանդիսացող ոչ բնակելի տարածքների վարձավճարների նոր սակագներ, սակայն քաղաքապետարանը «Վանատուր» ՍՊԸ հետ նոր գներով նոր պայմանագիր չի կնքել, որի հետևանքով ամսական 29.7 հազ. դրամի փոխարեն վճարվել է նախկինում սահմանված 18.1 հազ.դրամ, տարբերությունը մինչև վարձակալության ժամկետի ավարտը (10.05.2007թ.) կազմել է՝ 339.9 հազ. դրամ: Պայմանագրի ավարտից հետո մինչև 2009թ. վարձակալի հետ նոր պայմանագիր չի կնքվել, սակայն վարձակալը զբաղեցրել է տարածքը և կատարել վճարումներ:

Համայնքի բյուջեի մուտքերը գույքի վարձակալությունից 2007-2008թթ. կազմել են համապատասխանաբար՝ 3,201.1հազ. դրամ և 2,507.3հազ. դրամ: Համայնքի 2007-2008թթ. բյուջեների կատարման ընթացքում, քաղաքապետարանի կողմից, գույքի վարձակալության վարձավճարները չի հավաքագրվել 623.9 հազ. դրամի չափով: Որոշ դեպքերում, վարձակալների կողմից, պայմանագրերով սահմանված վճարման ժամկետները խախտվել են և կատարված հաշվարկների արդյունքում, կիրառելով կնքված պայմանագրերով նախատեսված տույժի չափը, գույքի վարձակալությունից չվճարված վարձավճարների հաշվարկված տույժի գումարը կազմել է 286.4 հազ. դրամ:

Այսպիսով՝ համայնքի սեփականություն հանդիսացող գույքի վարձակալությունից համայնքի բյուջե վճարելիք գումարը տույժերի հետ միասին կազմել է ընդամենը՝ 1,250.2 հազ. դրամ:

Բազմաբնակարան շենքերի բնակարանների սպասարկման, բնակարանային վարձավճարների և բնակչության աղբահանության վարձավճարների վերաբերյալ:

Համայնքի ավագանու 21.02.06թ. թիվ 9-ն որոշման համաձայն սահմանվել է համայնքի սեփականություն համարվող բնակելի ֆոնդի 1 քմ մակերեսից օգտվելու համար բնակվելու վարձը՝ 6 դրամ, սպասարկման վարձ՝ 6 դրամ:

Վանաձորի համայնքում համայնքային սեփականություն համարվող շենքերը,(որտեղ չեն ձևավորվել համատիրություններ) սպասարկվել են քաղային հիմնարկների կողմից:

Հաշվարկված վարձավճարները 2007թ. նախատեսված 24,795,9 հազ. դրամի դիմաց փաստացի գանձվել է 15,743,2 հազ. դրամ և 01.01.2008թ. դրությամբ պարտքը կազմում է 9,052,7 հազ. դրամ:

2008թ. նախատեսված 20,804.0 հազ. դրամի դիմաց փաստացի գանձվել է 14,459,7 հազ. դրամ և 01.01.2009թ. դրությամբ պարտքը կազմում է 6,344,7 հազ. դրամ:

Վանաձորի համայնքի ավագանու 22.11.2006թ. թիվ 116 որոշմամբ սահմանվել է մեկ բնակչից գանձվող աղբահանության ամսական սակագինը՝ 100 դրամ, իսկ իրավաբանական անձանց և տնտեսվարող սուբյեկտների կենցաղային աղբահանությունը սահմանվել է ըստ

գործունեության ոլորտների: Վանաձորի քաղաքապետարանի տվյալների համաձայն 01.01.07թ. դրությամբ համայնքում փաստացի ապրողների թիվը կազմել է 8,9791 մարդ, հաշվի առնելով ավագանու վերոգրյալ որոշումը 2007թ. ընթացքում բնակչությունից աղբահանության գանձվող գումարը կկազմի 107,749, 2 հազ. դրամ, իսկ իրավաբանական անձանց և տնտեսվարող սուբյեկտների հետ միասին այն կազմում է 123,805,7 հազ. դրամ: Նույն տարվա ընթացքում փաստացի հավաքվել է 77,279,9 հազ. դրամ, որից 63,556,9 հազ. դրամը համայնքի բնակչությունից, իսկ 13,722,9 հազ. դրամը՝ իրավաբանական անձանցից: 01.01.08թ.դրությամբ բնակչության պարտքը աղբահանության վարձավճարների մասով կազմում է 144,038,8 հազ. դրամ, նույն թվում 18,721.0 հազ. դրամը 2007թ. գործունեությունից:

2008թ. ընթացքում բնակչությունից աղբահանության գանձվող գումարը կազմում է 110,011,2 հազ. դրամ, իսկ իրավաբանական անձանց և տնտեսվարող սուբյեկտների հետ միասին այն կազմում է 150,000,0 հազ. դրամ: Նույն տարվա ընթացքում փաստացի հավաքագրվել է 94,289,0 հազ. դրամ, որից 73,598,2 հազ. դրամը համայնքի բնակչությունից, իսկ 20,690,8 հազ. դրամը՝ իրավաբանական անձանցից: 01.01.09թ. դրությամբ բնակչության պարտքը աղբահանության վարձավճարների մասով կազմում է 138,178,9 հազ. դրամ, նույն թվում 55,711.0 հազ. դրամը՝ 2008թ. գործունեությունից:

Կոմունալ ծառայությունների վերաբերյալ: ՀՀ վերահսկիչ պալատի նախագահի հրամանի համաձայն կատարված հանդիպակաց ստուգումներով պարզվել է՝

1. Վանաձորի քաղաքապետարանի և "Կոմունսերվ" ՍՊԸ-ի միջև 23.12.06թ.-ին կնքվել է պայմանագիր՝ Վանաձոր քաղաքի կանաչ տարածքների 2007 թ-ի սպասարկման ծառայության համար: Պայմանագրի 5.1 կետով ծառայության կատարման ընդհանուր գին է սահմանվել 19,970.0 հազ. դրամ: "Կոմունսերվ" ՍՊԸ կողմից 2007թ. ընթացքում ներկայացված թվով 3 ակտերի համաձայն իրականացվել է քաղաքի կանաչ տարածքների սպասարկման աշխատանքներ, որոնց կատարման համար պահանջվել է 19,965,4 հազ. դրամ:

"Կոմունսերվ" ՍՊԸ-ի կողմից Վանաձոր քաղաքը կանաչ տարածքների սպասարկման համար պայմանագրով նախատեսված հավելվածով քաղաքապետարան է ներկայացրել հանձնման-ընդունման արձանագրություն, որի հիման վրա "Կոմունսերվ" ՍՊԸ-ին ձմռան ամիսներին վճարվել է կանաչապատման աշխատանքների համար 2,100.0 հազ. դրամ: Հարկ է նշել, որ ՀՀ հիդրոօդերևութաբանության և մոնիտորինգի պետական ծառայության կողմից թողարկվող ամենամսյա տեղեկատվության համաձայն 2007թ. հունվար և փետրվար ամիսներին օդի առավելագույն ջերմաստիճանը եղել է միևնույն 4,6-ից 10,6 աստիճան, իսկ նվազագույնը 1-ից միևնույն 16 աստիճան: Նույն տեղեկատվության համաձայն տարբեր օրերում ձյան ծածկույթը կազմել է 1-ից միջև 10սմ: Ուստի նման պայմաններում համայնքում կանաչապատման աշխատանքների կատարումը հիմնավորված չէ:

2. Վանաձորի քաղաքապետարանի և «Վանաձորի սանմաքրում» ԲԲԸ-ի միջև 23.12.06թ.-ին կնքվել է պայմանագիր՝ Վանաձոր քաղաքի 2007թ-ի ձմեռային պաշտպանության ծառայության համար 4,999,0 հազ. դրամի չափով: «Վանաձորի սանմաքրում» ԲԲԸ-ի 2007 թ-ի

ընթացքում ներկայացված թվով 5 կատարողական ակտերի համաձայն կատարողը 03.01.07թ-ից մինչև 15.01.07թ-ը ընկած ժամանակահատվածում իրականացրել է փողոցների ձյան մաքրման և աղատրման աշխատանքներ, գումարով 883,6 հազ. դրամի, 18.12.07թ-ից մինչև 29.12.07թ-ը ընկած ժամանակահատվածում իրականացրել է փողոցների ձյան մաքրման և աղատրման աշխատանքներ 375,5 հազ. դրամի, իսկ 01.04.07թ-ից մինչև 30.04.2007թ-ը ընկած ժամանակահատվածում՝ ձյան մաքրման և աղատրման աշխատանքներ 230.0 հազ. դրամ գումարի, ընդամենը 1,489,1 հազ. դրամի չափով: ՀՀ հիդրոտեխնիկական և մոնիտորինգի պետական ծառայության կողմից թողարկվող ամենամսյա տեղեկատվության համաձայն 2007թ-ի հունվարի 1-ից 28-ը ձյան տեղումներ չեն եղել, իսկ հունվարի 3-ից մինչև 10-ը ընկած ժամանակահատվածում ձյան ծածկույթը կազմել է 1-2 սմ, իսկ մնացած օրերը ձյան ծածկույթ չի եղել: Արդյունքում՝ հիմք ընդունելով վերոգրյալը, հանձնման-ընդունման արձանագրություններում նշված ժամանակահատվածում ձյան մաքրման աշխատանքներ են ցույց տրվել և քաղաքապետարանի կողմից վճարվել **1,489.1** հազ. դրամ, որը հիմնավորված չէ:

Վանաձորի քաղաքապետարանի և «Վանաձորի սանմաքրում» ԲԲԸ-ի միջև 20.12.07թ. կնքվել է պայմանագիր՝ Վանաձոր քաղաքի 2008թ. ձմեռային պաշտպանության ծառայության համար 5,988.0 հազ. դրամի չափով: Պայմանագրով նախատեսված ծառայությունների կատարման ժամկետը սահմանվել է 01.01.08թ-ից մինչև 31.12.08թ-ը, ընդ որում, ձյան առկայության դեպքում: Ստուգմամբ պարզվել է, որ "Վանաձորի սանմաքրում" ԲԲԸ-ի կողմից Վանաձոր քաղաքի պաշտպանության ծառայություն սպասարկման համարը 2008թ. պայմանագրով նախատեսված հավելվածով քաղաքապետարան է ներկայացվել թվով 4 հանձնման-ընդունման արձանագրություն՝ ընդամենը 5,977,5 հազ. դրամ: Ըստ որի պայմանագրի շրջանակներում կատարողը 13.12.08թ-ից մինչև 16.12.08թ-ը ընկած ժամանակահատվածում իրականացրել է փողոցների ձյան մաքրման աշխատանքներ 828,0 հազ. դրամ գումարով: ՀՀ հիդրոտեխնիկական և մոնիտորինգի պետական ծառայության կողմից թողարկվող ամենամսյա տեղեկատվության համաձայն 2008թ.-ի դեկտեմբերի 1-ից մինչև 29-ը ձյան տեղումներ չեն եղել: Արդյունքում հիմք ընդունելով վերոգրյալը, հանձնման-ընդունման արձանագրությունում նշված ժամանակահատվածում ձյան մաքրման աշխատանքներ են ցույց տրվել և քաղաքապետարանի կողմից վճարվել **828,0** հազ. դրամ, որը հիմնավորված չէ:

3.Վանաձորի քաղաքապետարանի և «Կայծակ բարձր լարման տեխնիկայի ինստիտուտ» ԲԲԸ-ի միջև 31.05.07թ.-ին կնքվել է պայմանագիր «Լողի մանկապատանեկան մարզադպրոց» հիմնարկի ջրի մաքրման նոր համակարգի կառուցման աշխատանքների համար, պայմանագրային ընդհանուր գին է սահմանվել 15,2430 հազ. դրամ: Նշված պայմանագրի շրջանակներում ստուգման ընթացքում ներկայացվել է 05.06.07թ-ին կազմված աշխատանքների ընդունման թիվ 1 ակտը, գումարով 6,999,9 հազ. դրամի: Կատարողական ակտում, որպես աշխատանքի անվանում նշվել է 1,6խմ օդի չորացման 2 հատ տարողության տեղադրում, յուրաքանչյուրը 359,7 հազ. դրամ, որոնց ընդհանուր գումարը կազմում է 719,4

հազ. դրամ, սակայն քաղաքապետարան ներկայացված կատարողական ակտում նշվել է 1,438,0 հազ. դրամ, կամ թվաբանական գործողությունների սխալ կատարման արդյունքում կատարողական ակտով ավել է ներկայացվել և քաղաքապետարանը վճարել է 719,5 հազ. դրամ, իսկ վերադիր 5,3% ծախսի, 10% շահույթի և ԱԱՀ-ի հետ միասին քաղաքապետարանի կողմից ԲԲԸ-ին ավելի է վճարել **1,000.1** հազ. դրամ: Պայմանագրով նախատեսված կատարման ժամկետը կողմերի համաձայնությամբ երկարացվել է մինչև 2007թ-ի հոկտեմբերի 15-ը: 15.10.2007թ-ի դրությամբ կապալառուի կողմից կատարվել է ընդամենը 11,453,7 հազ. դրամի աշխատանքներ և այդ օրվանից մինչև 10.09.08թ-ը կապալառուի կողմից պայմանագրով նախատեսված աշխատանքներ չեն իրականացվել պայմանագրով նախատեսված ընդհանուր գումարից 3,789,3 հազ. դրամի, որի համար քաղաքապետարանի կողմից չի հաշվարկվել և կատարողից չի գանձվել պայմանագրով նախատեսված տույժը 626,3 հազ. դրամի չափով: Արդյունքում «Կայծակ բարձր լարման տեխնիկայի ինստիտուտ» ԲԲԸ-ի կողմից Վանաձորի քաղաքապետարան վերադարձման գումարը կազմում է **1623,4** հազ. դրամ:

4. Վանաձորի քաղաքապետարանի և «ԲԷԴԵՄԷԼՍ» ՍՊԸ միջև 23.12.06թ. կնքվել է պայմանագիր, իսկ 29.12.07թ. կնքվել է լրացուցիչ պայմանագիր՝ Վանաձոր քաղաքի 2-րդ գոտու կենցաղային աղբահանության ծառայության համար: Պայմանագրի 5.1 կետով ծառայության կատարման գին է սահմանվել 36,130,0 հազ. դրամ, իսկ լրացուցիչ պայմանագրով սահմանվել է 2,399,0 հազ. դրամ, ընդամենը 38,529,0 հազ. դրամ: «ԲԷԴԵՄԷԼՍ» ՍՊԸ-ի կողմից Վանաձոր քաղաքի 2-րդ գոտու կենցաղային աղբահանության պայմանագրով նախատեսված հավելվածի պահանջներով 2007թ-ի ընթացքում քաղաքապետարան է ներկայացվել թվով 12 հանձնման-ընդունման արձանագրություն: Ընդունման-հանձնման արձանագրություններում որպես կատարված աշխատանքների քանակական ցուցանիշ, որոնք սահմանված են պայմանագրին կից թիվ 1 հավելվածով 2007թ. համար նշվել է որպես կատարված աշխատանք ընդամենը 3212 երթ: «ԲԷԴԵՄԷԼՍ» ՍՊԸ փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 2007թ. ընթացքում ընկերության կողմից ձեռք է բերվել 23687 խմ բնական սեղմված գազ 3,079,0 հազ. դրամի և 21,048 լիտր դիզվառելիք 5,650,4 հազ. դրամի: Ձեռք բերված վառելիքը ելքագրվել է համաձայն աղբահանության համար կատարված երթերի, որոնց համար ընկերությունում կազմված է համապատասխան ավտոուղեգրեր և լրացված է փաստացի կատարված երթերը: Հարկ է նշել, որ ավտոուղեգրերում լրացված երթերի քանակը կազմել է 3,131 երթ, մինչդեռ քաղաքապետարան ներկայացված կատարողական ակտերով ցույց է տրվել 3,212 երթ:

Արդյունքում ավելի 81 երթ ցույց տալու հետևանքով ընկերությունը քաղաքապետարանից ստացել է **972,0** հազ. դրամ գումար, որը ենթակա է վերականգնման համայնքի բյուջե:

5. Վանաձորի քաղաքապետարանի և «Վանասան» ՍՊԸ միջև 23.12.06 թ-ին կնքվել է պայմանագիր, իսկ 29.12.07թ. կնքվել է լրացուցիչ պայմանագիր՝ Վանաձոր քաղաքի 1-ին գոտու կենցաղային աղբահանության ծառայության համար՝ ընդամենը 24,608,3 հազ. դրամ

գումարի չափով: Ստուգմամբ պարզվել է, որ հանձնման-ընդունման արձանագրություններում որպես կատարված աշխատանքների քանակական ցուցանիշ, որոնք սահմանված են պայմանագրին կից թիվ 1 հավելվածով, 2007 թ-ի համար նշվել ` որպես կատարված աշխատանք ընդամենը 2051 երթ:

«Վանսան» ՍՊԸ փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 2007թ-ին ընկերության կողմից ձեռք է բերվել 83076 խմ բնական սեղմված գազ: Ձեռք բերված վառելիքը ելքագրվել է համաձայն աղբահանության համար կատարված երթերի, որոնց համար ընկերությունում կազմված է փաստացի կատարված երթեր: Ավտոուղեգրերում լրացված երթերի քանակը կազմել է 1982 երթ, մինչդեռ քաղաքապետարան ներկայացված կատարողական ակտերով ցույց է տրվել 2051 երթ: Արդյունքում ավելի 62 երթ ցույց տալու հետևանքով քաղաքապետարանից ընկերությանը ավելի է վճարվել **828,0** հազ. դրամ որը հիմնավորված չէ:

Շինարարական աշխատանքների վերաբերյալ: 2007թ. համայնքի կողմից կատարվել է 37,195.2 հազ. դրամի կապիտալ շինարարության և 415,351.5 հազ. դրամի կապիտալ նորոգման ծախսեր:

2008թ. համայնքի կողմից կատարվել է 101,662.8 հազ. դրամի կապիտալ շինարարության և 287,138.8 հազ. դրամի կապիտալ վերանորոգման ծախսեր:

2007-2008թթ. համար համայնքում կատարվող շինարարական աշխատանքների ծավալը կազմել է 841,348.3 հազ. դրամ: Ընտրանքային կարգով նախագծային ծավալների, նախահաշիվների և փաստացի կատարած աշխատանքների ծավալների համապատասխանության ստուգման արդյունքում արձանագրվել է 28,872.3 հազ. դրամի խախտում, որից ծավալային հավելագրում` 8,510.9 հազ. դրամ, գնային արհեստական թանկացում` 11,961.4 հազ. դրամ և անորակ աշխատանքներ `8400.0 հազ. դրամ: (Ստուգված ծավալ ` 154,600 հազ. դրամ): (Հավելված 1):

ՎԱՐՉԱՏՐՎՈՂ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԾՐԱԳՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Համաձայն ՀՀ կառավարության 23.12.2004թ. «Վարձատրվող հասարակական աշխատանքների կազմակերպման ոլորտները և իրականացման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1854-Ն որոշման, ՀՀ պետական բյուջեից «Վարձատրվող հասարակական աշխատանքներ» ծրագրով Վանաձոր համայնքին 2007-2008թթ հատկացվել է համապատասխանաբար` 12,322.6 հազ. դրամ և 6,809.7 հազ. դրամ, ընդամենը` 19,132.3 հազ. դրամ, որը արտացոլված է եղել համայնքի արտաբյուջետային հաշվում:

Ծրագրով համայնքին հատկացված գումարներից 7652.1 հազ. դրամը ուղղվել է «Վանաձորի բազմաբնակարան շենքերի շքամուտքերով անցնող ջրմուղկոյուղու

խողովակների ջերմամեկուսացման օժանդակ աշխատանքներ, շքամուտքերի վերանորոգման միջոցով» ծրագրին:

«Վանաձորի բազմաբնակարան շենքերի շքամուտքերով անցնող ջրմուղկոյուղու խողովակների ջերմամեկուսացման օժանդակ աշխատանքներ, շքամուտքերի վերանորոգման միջոցով» ծրագրի իրագործման համար կազմված աշխատաժամանակի և անհրաժեշտ նյութերի ձեռք բերման նախահաշիվների և քաղաքապետարանի կողմից հաստատված աշխատանքների կատարողական ակտերի ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ, փաստացի կատարվել է համայնքի բազմաբնակարան շենքերի շքամուտքերի ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ: Մեր կողմից, ընտրանքային կարգով, կատարված փաստացի աշխատանքների ստուգման արդյունքում պարզվել է, որ շքամուտքերի վերանորոգման համար անհրաժեշտ նյութերը տրամադրվել են բնակարանների սեփականատերերի կողմից, իսկ աշխատանքները կատարվել են գործազուրկների կողմից, որի արդյունքում ոչ բոլոր շքամուտքերում է կատարվել որակյալ աշխատանք և 2007-2008թթ վերանորոգված շքամուտքերից շատերը ունեին կրկին վերանորոգման կարիք:

Ծրագրով նախատեսված աշխատանքները կատարվել են , սակայն այն կարելի էր կատարել այլ միջոցներով, որը կլիներ ավելի արդյունավետ և որակով, քանի որ «Վարձատրվող հասարակական աշխատանքներ» ծրագիրը սահմանված կարգով գործազուրկներին և աշխատանք փնտրող անձանց ժամանակավոր զբաղվածության ապահովման, նախնական մասնագիտական պատրաստվածություն չպահանջող և մատչելի աշխատանքների իրականացման ծրագիր է:

Արդյունքում՝ Վանաձոր համայնքում «Վարձատրվող հասարակական աշխատանքներ» ծրագրով իրականացված «Վանաձորի բազմաբնակարան շենքերի շքամուտքերով անցնող ջրմուղկոյուղու խողովակների ջերմամեկուսացման օժանդակ աշխատանքներ, շքամուտքերի վերանորոգման միջոցով» ծրագիրը չի ապահովել անհրաժեշտ արդյունավետություն:

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ՀՀ Լոռու մարզի Վանաձորի համայնքի ղեկավարի աշխատակազմի առանձնացված ստորաբաժանում սոցիալական ծառայությունների Վանաձորի տարածքային բաժինը /այսուհետ՝ ՍԾՎՏԲ/ սպասարկում է Վանաձոր քաղաքային համայնքը և 21 գյուղական համայնքներ: ՍԾՎՏԲ-ում 2009թ-ի մայիս ամսվա դրությամբ հաշվառված են 6,859 նպաստառու և 1244 հրատապ օգնություն ստացող ընտանիքներ:

Վերահսկողության ընթացքում ընտրանքային կարգով ստուգվեցին ՍԾՎՏԲ-ի նպաստառու ընտանիքների շուրջ 25 տոկոսի գործերը:

2007թ-ի ընթացքում ՍԾՎՏԲ ընտանեկան նպաստի և հրատապ դրամական օգնության համար ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսավորվել է 1,637,263.5 հազ. դրամ, որից վճարվել է 1,600,810.5 հազ. դրամ, հետ է վերադարձվել ՀՀ պետական բյուջե 36,453.0 հազ. դրամ:

2008թ-ի ընթացքում ՍԾՎՏԲ ընտանեկան նպաստի և հրատապ դրամական օգնության համար ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսավորվել է 1,818,324.5 հազ. դրամ, որից վճարվել է 1,768,275.0 հազ. դրամ, հետ է վերադարձվել ՀՀ պետական բյուջե 50,049.5 հազ. դրամ:

Վերահսկողության ընթացքում ուսումնասիրվեց «Պառնաս» ծրագրով ՍԾՎՏԲ-ին տրամադրված «ընտանեկան նպաստ» համակարգում հաշվառված անձանց աշխատելու վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

Հարկ է նշել, որ «Պառնաս» ծրագիրը հանդիսանում է տեղեկատվական բազա, որը ներդրվել է նպաստառու ընտանիքի անդամների աշխատելու հանգամանքը բացահայտելու և դրա հետևանքով ՀՀ պետական բյուջեից ավելի ստացված գումարները հայտնաբերելու համար:

Հիշյալ ծրագրով ՍԾՎՏԲ-ին է ներկայացվել 789 ընտանիքների վերաբերյալ տեղեկատվություն, որոնցից 111 եղել են նպաստառու, իսկ 175 ընտանիքներ հաշվառված են եղել համակարգում, որոնց անապահովության գնահատման միավորը զրոյացվել է: Նպաստառու ընտանիքներից 10-ի աշխատավարձի չափը չի ազդել անապահովության միավորի վրա և նրանք շարունակել են նպաստ ստանալ: **101** ընտանիքներ, թաքցնելով ընտանիքի անդամի աշխատելու փաստը ՀՀ պետական բյուջեից ավելի են ստացել 13,328.0 հազ. դրամ, որը ամբողջությամբ ենթակա է վերականգնման ՀՀ պետական բյուջե: Համաձայն «Պետական նպաստների մասին» ՀՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, այն է. «Ավելի վճարված գումարներն ամբողջությամբ ենթակա են վերադարձման կամ դատական կարգով բռնագանձման, սակայն ավելի գումարների վճարման հանգամանքի հայտնաբերման ամսվան նախորդած մեկ տարվա ընթացքում ստացած ավելի գումարի չափից ոչ ավելի»: ՀՀ պետական բյուջե ենթակա է հետ գանձման **13,328.0** հազ. դրամ:

2008թ. ընթացքում ՍԾՎՏԲ-ում հաշվառված 7 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց եկամուտների ստացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը (աշխատավարձ) և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են 232.0 հազ. դրամ ընտանեկան նպաստ: ՀՀ պետական բյուջե ենթակա է հետ գանձման **232.0** հազ. դրամ, որից 15.05.2009թ-ի դրությամբ ՀՀ պետական բյուջե հետ է գանձվել 147.0 հազ. դրամ, կամ ՀՀ պետական բյուջե մնացել է հետ գանձելու 85.0 հազ. դրամ:

Այսպիսով, ՍԾՎՏԲ-ում հաշվառված 108 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց եկամուտների ստացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը (աշխատավարձ) և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են **13,560.0** հազ. դրամ ($13328.0 + 232.00$) ընտանեկան նպաստ (Վանաձոր քաղաքում թվով 90 նպաստառու ընտանիքներ, գումարով 11,441.0 հազ. դրամ), որից ՀՀ պետական բյուջե հետ է գանձվել 147.0 հազ. դրամ, կամ ՀՀ պետական բյուջե մնացել է հետ գանձելու 13,413.0 հազ. դրամ:

2007-2008թթ. ընթացքում հարակից բազաների համադրմամբ ՍԾՎՏԲ-ում հայտնաբերվել են `

1.«Զբաղվածության պետական ծառայություն» գործակալություն Վանաձորի զբաղվածության մարզային կենտրոնի կողմից տրամադրված տեղեկատվության համաձայն ՍԾՎՏԲ-ում հաշվառված նպաստառու ընտանիքների 190 քաղաքացիներ ստացել են գործագրերի կարգավիճակ և զբաղվածության մարզային կենտրոնի կողմից նրանց նշանակվել է գործազրկության նպաստ: Տեղեկատվությունը ՍԾՎՏԲ-ին տրամադրվել է ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության կողմից 23.05.2008թ-ին:

Նշված 190 քաղաքացիներից 86 քաղաքացիներ ՀՀ պետական բյուջեի նկատմամբ ունեն գումարային պարտավորություններ: Վերոնշյալ անձինք ՍԾՎՏԲ չներկայացնելով գործազրկության նպաստ ստանալու փաստի մասին տեղեկատվություն ՀՀ պետական բյուջեից ոչ հասցեական ստացել են **4,398.5** հազ. դրամ, որպես ընտանեկան նպաստ: Համաձայն «Պետական նպաստների մասին» ՀՀ օրենքի 25-րդ հոդվածի, այն է. «Նպաստ ստացող ընտանիքի (քաղաքացու) ներկայացրած փաստաթղթերում նպաստի իրավունք տվող ոչ հավաստի տեղեկությունների հայտնաբերման դեպքում նպաստի վճարումը դադարեցվում է հայտնաբերման ամսից, և տվյալ ընտանիքը վեց ամսով զրկվում է նպաստ ստանալու իրավունքից:

Ավելի վճարված գումարները ենթակա են վերադարձման կամ դատական կարգով բռնագանձման»:

ՍԾՎՏԲ-ն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունից 23.05.2008թ-ին պաշտոնական ստանալով վերոնշյալ տեղեկատվությունը վեց ամիս ժամկետով չի դադարեցրել նպաստների վճարումը, դեռ ավելին. շարունակել են նպաստ ստանալ: Ստացված գումարներից ՀՀ պետական բյուջե հետ է վերադարձվել 3,704.0 հազ. դրամ: Փաստորեն ՍԾՎՏԲ-ի կողմից ՀՀ պետական բյուջեին հասցվել է կրկնակի վնաս՝ մեկ դեպքով ՀՀ պետական բյուջեից ստացվել է 3,704.0 հազ. դրամ, մեկ այլ դեպքով վեց ամիս չդադարեցնելով նպաստների վճարումը ՀՀ պետական բյուջեին հասցվել է **16,650.5** հազ. դրամի վնաս, որը ենթակա է վերականգնման ՀՀ պետական բյուջե: Ստուգման պահի դրությամբ թվով 5 գործ գումարով 315.5 հազ. դրամ ներկայացվել է ՀՀ Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան:

2. ՀՀ կառավարության 29.12.2005թ.-ի թիվ 2317-Ն որոշման 11-րդ կետի համաձայն՝ «Ընտանիքի որևէ անդամի որպես սեփականություն ունեցած ավտոմեքենայի տվյալ տարվա ընթացքում տեխնիկական զննում անցնելու հանգամանքն ընտանիքի անապահովության միավորի վրա ազդեցություն է գործում Կապ գործակցի միջոցով, որն ունի 0-ական արժեք»: 2007-2008թթ ընթացքում ՍԾՎՏԲ-ում հաշվառված 16 նպաստառու ընտանիքների թաքցրել են իրենց ավտոմեքենա ունենալու փաստը և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են **3,151.5** հազ. դրամ, որից 3072.0 հազ. դրամը որպես ընտանեկան նպաստ, 24.0 հազ. դրամը որպես հրատապ դրամական օգնություն, 20.0 հազ. դրամ որպես երեխայի առաջին դասարան ընդունվելու համար միանվագ դրամական օգնություն և 35.0 հազ. դրամ երեխայի ծննդյան միանվագ օգնություն: ՀՀ պետական բյուջե վերոնշյալ քաղաքացիներից ետ է գանձվել 232.2

հազ. դրամ, 15.05.2009թ դրությամբ վերոնշյալ քաղաքացիներից մնացել է հետ գանձելու 2,919.3 հազ. դրամ, որից ՀՀ Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան ներկայացվել է 12 գործ 2505.0 հազ. դրամի չափով: 2009թ-ին տրամադրված տեղեկատվության համաձայն թվով 10 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց ավտոմեքենա ունենալու փաստը և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են **423.0** հազ. դրամ:

Այսպիսով, 26 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց ավտոմեքենա ունենալու փաստը և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են **3,574.5** հազ. դրամ:

3. ՀՀ կառավարության 29.12.2005թ-ի թիվ 2317-Ն որոշման 12-րդ կետի համաձայն՝ «Ընտանիքի որևէ անդամի ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելու հանգամանքն ընտանիքի անապահովության միավորի վրա ազդեցություն է գործում **Կձ** գործակցի միջոցով, որն ունի 0-ական արժեք»: 2007-2008թթ ընթացքում ՍԾՎՏԲ-ում հաշվառված 30 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելու փաստը և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են **2,060.5** հազ. դրամ, որից 1970.5 հազ. դրամը որպես ընտանեկան նպաստ, 20.0 հազ. դրամ որպես երեխայի առաջին դասարան ընդունվելու համար միանվագ դրամական օգնություն և 70.0 հազ. դրամ երեխայի ծննդյան միանվագ օգնություն: ՀՀ պետական բյուջե վերոնշյալ քաղաքացիներից հետ է գանձվել 447.0 հազ. դրամ, 15.05.2009թ դրությամբ մնացել է հետ գանձելու 1,613.5 հազ. դրամ, որից ՀՀ Լոռու մարզի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան ներկայացվել է 14 գործ՝ 1,043.5 հազ. դրամի չափով:

2009թ-ին տրամադրված տեղեկատվության համաձայն 4 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելու փաստը և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են **313.5** հազ. դրամ ընտանեկան նպաստ:

Այսպիսով, 34 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելու փաստը և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են **2,374.0** հազ. դրամ ընտանեկան նպաստ:

4. ՀՀ կառավարության 29.12.2005թ-ի թիվ 2317-Ն որոշման 14-րդ կետի համաձայն՝ «Ընտանիքի որևէ անդամի ապրանքների ներմուծման կամ արտահանման համար մաքսային մուծումներ կատարելու հանգամանքն ընտանիքի անապահովության միավորի վրա ազդում է **Կմաքս** գործակցի միջոցով, որն ունի 0-ական արժեք»: 2007-2008թթ ընթացքում ՍԾՎՏԲ-ում հաշվառված 6 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց մաքսային մուծումներ կատարելու փաստը և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են **411.0** հազ. դրամ: ՀՀ պետական բյուջե վերոնշյալ քաղաքացիներից հետ է գանձվել 135.0 հազ. դրամ, 15.05.2009թ դրությամբ վերոնշյալ քաղաքացիներից մնացել է հետ գանձելու 276.0 հազ. դրամ:

2009թ-ին տրամադրված տեղեկատվության համաձայն 7 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց մաքսային մուծումներ կատարելու փաստը և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են **288.0** հազ. դրամ:

Այսպիսով, 13 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց մաքսային մուծումներ կատարելու փաստը և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են **699.0** հազ. դրամ:

5. «Պառնաս» և հարակից բազաների համադրումից բացի հայտնաբերվել են մաս այլ բնույթի խախտումներ՝

ա. Ինը նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց ընտանիքի անդամներից մեկի գործազուրկի կարգավիճակ ունենալու կամ աշխատելու փաստը և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են **498.0** հազ. դրամ ընտանեկան նպաստ, որը ենթակա է ամբողջությամբ հետ վերադարձման ՀՀ պետական բյուջե:

բ. Մարգահովիտ գյուղական համայնքում երկու դեպքով նպաստառու ընտանիքների համար տեղեկատվական բազայում բնակարանային պայմանները նշվել են 3-րդ կարգի վթարային, սակայն չեն ներկայացրել համապատասխան տեղեկանքները, և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են 536.0 հազ. դրամ նպաստ: Կատարված վերահաշվարկի արդյունքում ՀՀ պետական բյուջե ենթակա է հետ վերադարձման **18.0** հազ. դրամ:

գ. Վերահսկողության ընթացքում Բազում համայնքի նպաստառու ընտանիքների գործերի ստուգմամբ պարզվել է, որ 8 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց հողերի իրական չափերը, իսկ մեկ ընտանիք թաքցրել է կենդանիների իրական թիվը և ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են. 2007թ.-ին՝ **1,644.0** հազ. դրամ և 2008թ.-ին՝ **1,902.0** հազ. դրամ նպաստ:

դ. Գուգարք գյուղի նպաստառու ընտանիքների գործերի ստուգմամբ պարզվել է, որ 9 ընտանիքներ իրենց ծնողների հետ բնակվելով մույն հասցեում, որոնց էլ. էներգիայի և գազի հաշվիչները մույնն են, 2007-2008թթ. ընթացքում ստացել են ընտանեկան նպաստ համապատասխանաբար՝ 1,447.0 հազ. դրամ և 1,871.0 հազ. դրամ: Համայնքի նպաստառու ընտանիքների գործերի ստուգմամբ և համադրմամբ պարզվել է, որ 2 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց հողերի իրական չափերը, իսկ մեկ ընտանիք թաքցրել է կենդանիների իրական թիվը և 2007-2008թթ. ընթացքում ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են 574.0 հազ. դրամ ընտանեկան նպաստ:

ե. Եղեգնուտ գյուղի նպաստառու ընտանիքների գործերի ստուգմամբ պարզվել է, որ 2 նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են իրենց կենդանիների իրական թիվը և 2007-2008թթ. ընթացքում ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են 816.0 հազ. դրամ ընտանեկան նպաստ: 2009թ.-ի չորս ամիսների ընթացքում վճարվել է **84.0** հազ. դրամ ավելի գումար, որը ենթակա է հետ գանձման ՀՀ պետական բյուջե:

զ. Վահագնի գյուղի նպաստառու ընտանիքների գործերի ստուգմամբ պարզվել է, որ 10 ընտանիքներ իրենց ծնողների հետ բնակվելով մույն հասցեում, որոնց էլ. էներգիայի և գազի հաշվիչները մույնն են, 2007-2008թթ. ընթացքում ՀՀ պետական բյուջեից ստացել են համապատասխանաբար՝ 730.0 հազ. դրամ և 1,727.5 հազ. դրամ ընտանեկան նպաստ:

է. Համադրվել է ՀՀ պետական բյուջեի հաշվին ՀՀ Լոռու մարզի 21 գյուղական համայնքներում անօթևան մնացած ընտանիքների համար 2005-2008թթ. ընթացքում կատարված բնակարանային շինարարությունը ՍԾՎՏԲ տեղեկատվական բազայի

տվյալների հետև և պարզվել է, որ, Լեռնապատ համայնքի նպաստառու ընտանիքի համար ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին կառուցվել է բնակարան՝ գումարով 6,780.0 հազ. դրամի, սակայն նպաստառու ընտանիքը չի տեղափոխվել նոր կառուցված բնակարան և տեղեկատվական բազայի համար ներկայացրել է տեղեկատվություն, որ բնակվում է տնակում, որի արդյունքում անապահովության միավորը բարձրացել է և ստացել է նպաստ: Կատարված վերահաշվարկի արդյունքում նշված նպաստառուից ՀՀ պետական բյուջե ենթակա է հետ գանձման 42.0 հազ. դրամ: Փաստորեն ՀՀ պետական բյուջեի հաշվին բնակարանաշինության համար ծախսված 6,780.0 հազ. դրամը չի ծառայել իր նպատակին:

Այսպիսով, վերահսկողության ընթացքում ընտրանքային կարգով ստուգվեց Վանաձորի ՍԾՎՏԲ-ի 6892 նպաստառուներից 1643 նպաստառու ընտանիքների գործերը կամ 24.5 տոկոսը: Ստուգված 1643 գործերից 403 գործերում, կամ 23.8 տոկոսում, հայտնաբերվել է 53,049.1 հազ. դրամի տարբեր բնույթի խախտումներ, որից ՀՀ պետական բյուջե ենթակա է հետ գանձման 41,903.6 հազ. դրամ:

Մարզահովիտի գյուղապետարան

Համայնքի բյուջեի հողի հարկի ապառքը տույժերի և տուգանքների հետ միասին 01.01.2009թ. դրությամբ կազմել է 48,990.6 հազ. դրամ, իսկ գույքահարկի ապառքը՝ 29,096.8 հազ. դրամ:

Համայնքի ավագանու 20.12.2007թ. թիվ 8 նիստի 34 որոշումով սահմանվել է 2008թ. տեղական տուրքերի դրույքաչափերը, որտեղ գազի և վառելաքսայուղային նյութերի ընթացիկ տարվա վաճառքի համար սահմանվել է 50,0 հազ. դրամ դրույքաչափ, մինչդեռ «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի մեջ 27.02.2007թ. կատարված փոփոխությունների արդյունքում վերը նշված տուրքի համար, որպես դրույքաչափ պետք է սահմանվեր ամենաքիչը 150.0 հազ. դրամ: Համայնքի տարածքում տեղական տուրք վճարողների հաշվառման արդյունքում պարզվել է, որ ստուգման պահին գործում են 12 խմիչք և ծխախոտ վաճառող օբյեկտներ, մեկ գազալցակայան և երկու բենզալցակայան, որոնց համայնքի բյուջեին վճարելիք գումարը կկազմեր՝ 569.0 հազ. դրամ:

2007թ. համայնքի կողմից օտարվել է 11779 հա հող, որից 0.025 հա բնակավայրի հող, 0.54 հա՝ արտադրական նշանակության, իսկ 0.6075 հա՝ գյուղ.նշանակության այլ հողեր:

2008թ. համայնքի կողմից օտարվել է բնակավայրի հող՝ 0.026 հա, գյուղ. արտադրական հող՝ 2.85 հա, խոտհարք՝ 2.13 հա և արոտ՝ 1103.7 հա, որը պետական գրանցում չի ստացել:

Համայնքի ավագանու 20.12.2007թ. թիվ 35 որոշմամբ աճուրդով օտարման է ներկայացվել 1103.7 հա 5-րդ կարգի արոտավայր, սակայն 21.12.2007թ. Հայաստանի Հանրապետություն օրաթերքում հայտարարություն է տրվել 101.72 հա 5-րդ կարգի արոտավայրի օտարման մասին, այնինչ համաձայն ՀՀ կառավարության 08.04.2004թ. թիվ 442 որոշմամբ տրված հողերի սկզբնական հաշվառման ցուցակի, համայնքը ունի ընդամենը 70.12 հա արոտավայր, մնացած 1033.58 հա՝ գյուղ. նշանակության այլ անօգտագործելի հողատեսքեր են, որոնք համաձայն ՀՀ «Հողային օրենսգրքի» 27-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահուստային հողեր են և

նույն հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն՝ դրանք օտարման, օգտագործման տրամադրման ենթակա են միայն հողային օրենսգրքով և նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով նպատակային նշանակությունը փոխելուց հետո: Միաժամանակ նշված հողերը հանդիսանալով ընդհանուր օգտագործման արտոններ և այլ անօգտագործելի հողեր՝ ենթակա չեն օտարման, համաձայն ՀՀ «Հողային օրենսգրքի» 60-րդ հոդվածի: Աճուրդի ընթացքում սակարկություն տեղի չի ունեցել, աճուրդը կայացել է 58 լոտով և բոլոր լոտերը առանց երկրորդ մասնակցի կողմից սակարկելու շահել է «Այրըն Մայնինգ Սի Էյ» ընկերությունը:

Աճուրդի անցկացման ժամանակ հողերի օտարման մեկնարկային գին է սահմանվել հողի կադաստրային արժեքի 30% -ը՝ 44,250 դրամ մեկ հեկտարի համար, համաձայն ՀՀ «Հողային օրենսգրքի» 67-րդ հոդվածի և օտարվել է մեկ հեկտարը 44,500 դրամով, ընդամենը՝ 49,128.3 հազ. դրամով:

Աճուրդի արդյունքները համաձայն «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» ՀՀ օրենքի 23-րդ հոդվածի 30 օրվա ընթացքում չեն ներկայացվել պետական գրանցման:

Համայնքի վարչական տարածքում «Աութոր» ՍՊԸ սեփականության իրավունքով պատկանող 3-րդ կարգի խոտհարքի 15635քմ. տարածքի վրա հողի սեփականատիրոջ կողմից, առանց համապատասխան թույլտվության և առանց հողի նպատակային նշանակությունը փոխելու վերաբերյալ որոշման, ապօրինի կառուցվել են օժանդակ կառույցներ և բնակելի տուն. շուրջ 500քմ մակերեսով, որի չափագրումը խոչընդոտվեց սեփականատիրոջ տնօրենի՝ Հովանդիայի քաղաքացի Գերարդ Դեն Հովանդերի կողմից: Համաձայն ՀՀ կառավարության 12.04.2001թ. թիվ 286 որոշման «Պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի տրամադրման» կարգի 4-րդ կետի՝ հողի նպատակային նշանակությունը փոխելու համար հողի սեփականատիրոջից ենթակա է գանձման 2,122.5 հազ. դրամ՝ որպես հողերի կադաստրային արժեքների տարբերություն, և շուրջ 550.0 հազ.դրամ՝ որպես ապօրինի կառույցների օրինականացման գումար՝ համաձայն ՀՀ կառավարության 18.05.06թ. թիվ 912 որոշման 14 կետի:

2007-2008թթ. վարձակալությամբ է տրվել 13.345 հա հող, որից 13.245 հա գյուղ. շանակության և 0.1 հա՝ բնակավայրի հող: Հողի վարձակալության և արտավարձի պարտքը առ 01.01.2009թ կազմել է 3,648.0 հազ. դրամ, որին հաշվապահական ձևակերպում չէր տրվել :

Համայնքի մանկապարտեզի շենքի հիմնանորոգման և երկու խմբակային սենյակների կառուցման աշխատանքների գնման համար հայտարարված մրցույթում հաղթող ճանաչված «Մար և Գար» ՍՊԸ-ի հետ 05.05.2008թ. կնքվել է 47,502.8 հազ. դրամի գնման պայմանագիր: Մեկ գնման պայմանագրի մեջ ներառված են տարաբնույթ երկու գնումներ՝ կապիտալ շինարարություն և կապիտալ հիմնանորոգում, որով խախտվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջը: Գյուղապետարանի կողմից, «Լարաքիլիսա» ՍՊԸ պատվիրված նախագծանախահաշվային փաստաթղթերը փորձաքննություն չեն անցել, որով խախտվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջը:

Համայնքի ղեկավարը 08.01.2009թ. գրությունով դիմել է ՀՀ Լոռու մարզպետին՝ համապատասխան մասնագիտական հանձնաժողովի միջոցով ուսումնասիրել կատարված աշխատանքների համապատասխանությունը նախագծանախահաշվային փաստաթղթերին: Հանձնաժողովը հայտնաբերել է **955.4** հազ. դրամի անորակ կատարված աշխատանք և առաջարկել գյուղապետարանին կապալառու կազմակերպությանը չվճարել 955.4 հազ. դրամը, մինչև թերությունները կապալառուի կողմից վերացնելը: Մինչև ստուգման օրը նշված թերությունները ամբողջովին վերացված չէին:

Համայնքի ավագանու համապատասխան որոշումներով հաստատվել է գյուղապետարանի աշխատակազմի հաստիքացուցակը, որը տարեկան կազմել է 15 մարդ: Սակայն համայնքի բյուջեից, երկու հաստիքի՝ դաշտի սեզոնային պահակների համար փաստացի վճարվել է 410.0 հազ. դրամ, որը հիմնավորված չէ հաստիքացուցակով և աշխատանքային պայմանագրերով:

Կրթամարզամշակութային համալիրին համայնքի բյուջեից հատկացված գումարներից առանց հիմնավորումների, ուսուցիչներին որպես տրանսպորտի փոխհատուցման վճար 2007թ. վճարվել է **102.0** հազ. դրամ, իսկ 2008թ. **154.8** հազ. դրամ գումար, ընդամենը **256.8** հազ. դրամ:

Շնորհի գյուղապետարան

Համաձայն Շնորհ համայնքի կողմից ներկայացված եկամուտների կատարողականների, 2007թ. հողի հարկի գծով ճշտված պլանով եկամուտ է նախատեսվել 14,866.8 հազ. դրամ (ապառքի գումարը՝ 8,485.0 հազ. դրամ, հողի հարկի հաշվարկային գումարը՝ 6,381.8 հազ. դրամ), փաստացի մուտքը կազմել է 8,973.0 հազ. դրամ, կամ նախատեսված եկամտի նկատմամբ փաստացի մուտքը կազմել է 60.4 %:

2008թ. հողի հարկի գծով տարեկան ճշտված պլանով եկամուտ է նախատեսվել 14866.8 հազ. դրամ (նույն թվում ապառքի գումարը 6,500.0 հազ. դրամ և հողի հարկի հաշվարկային գումարը 8,366.8 հազ. դրամ), փաստացի մուտքը կազմել է 8,458.5 հազ. դրամ, կամ նախատեսված եկամտի նկատմամբ փաստացի մուտքը կազմել է 56.9 %:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2008թ. հողի հարկի գծով փաստացի մուտքագրված 8,458.5 հազ. դրամից 1,645.2 հազ. դրամը հողի հարկի գանձապետական համապատասխան հաշվին մուծվել է 2008թ.-ի ընթացքում համայնքի կողմից օտարված հողերի արժեքից, որով խախտվել է «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 28.2 հոդվածի 4-րդ կետի «դ» ենթակետի պահանջները: Նշված գումարը ենթակա է հետ վարադարձման համայնքի ֆոնդային բյուջե:

2007թ. գույքահարկի գծով ճշտված պլանով եկամուտ է նախատեսվել 2636.0 հազ. դրամ, (ապառքի գումար՝ 1,000.0 հազ. դրամ, գույքահարկի հաշվարկային գումարը՝ 1,636.0 հազ. դրամ), փաստացի մուտքը կազմել է 2,226.5 հազ. դրամ, կամ նախատեսված եկամտի նկատմամբ փաստացի մուտքը կազմել է 84.5 %:

2008թ. գույքահարկի գծով ճշտված պլանով եկամուտ է նախատեսվել 2,636.0 հազ. դրամ, (ապառքի գումար՝ 1,000.0 հազ. դրամ, գույքահարկի հաշվարկային գումարը՝ 1,636.0 հազ. դրամ), փաստացի մուտքը կազմել է 2,196.1 հազ. դրամ, կամ նախատեսված եկամտի նկատմամբ փաստացի մուտքը կազմել է 83.3%:

2007-2008թթ. ընթացքում Շնող համայնքում գործել են ոգելից խմիչքներ և ծխախոտ վաճառող 8 առևտրի կետեր: 2007-2008թթ. ընթացքում Շնող համայնքի ավագանին չի սահմանել տեղական տուրքերի դրույքաչափեր, խախտվել է «Տեղական տուրքերի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ կետի պահանջները և համայնքի բյուջեն գրկվել է լրացուցիչ եկամուտներից:

ՀՀ կառավարության 01.11.2007թ-ի թիվ 1278-Ն որոշման համաձայն համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն հանդիսացող 152.104 հա անտառային հողերը և համայնքային սեփականություն հանդիսացող 13.755 հա հողերը, որից 0,575 հեկտար ջրային հողեր, 12.95 հեկտար գյուղատնտեսական նշանակության այլ հողատեսքեր և 0,230 հեկտար բնակավայրերի այլ հողեր փոխադրվել են այլ արտադրական նշանակության հողերի և էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների հողերի կատեգորիա:

ՀՀ կառավարության վերը նշված որոշման 14-րդ հոդվածի համաձայն , այն է. «Սույն որոշմամբ պետական սեփականություն հանդիսացող 152.104 հա հողամասերն առանց մրցույթի՝ 50 տարի ժամկետով, հողի հարկի տարեկան դրույքաչափին հավասարեցված վճարով տրամադրել «Արմենիան Քափրը Փրոգրամ» ՓԲԸ՝ հանքավայրի շահագործման նպատակով (բացահանքի, հարստացուցիչ ֆաբրիկայի, օժանդակ այլ կառույցների կառուցում և այլն) օգտագործելու համար» և 21-րդ հոդվածի համաձայն ՀՀ Լոռու մարզպետին հանձնարարվել է մեկամսյա ժամկետում, սույն որոշման 14-րդ կետին համապատասխան, Շնողի գյուղական համայնքի ղեկավարների միջոցով ապահովել «Արմենիան Քափրը Փրոգրամ» ՓԲԸ-ին հողամասերի տրամադրումը: Ստուգմամբ պարզվել է.

28.06.2008թ.-ին Շնող համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողերի և էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների հողերի համար կնքվել են պայմանագրեր և «Արմենիան Քափրը Փրոգրամ» ՓԲԸ-ին վարձակալության է տրվել 174,343 հա '50 տարի օգտագործման ժամկետով, հողի հարկի տարեկան դրույքաչափին հավասարեցված վճարով՝ տարեկան 1936.5 հազ. դրամ վարձավճարով: 2008թ.-ի ընթացքում «Արմենիան Քափրը Փրոգրամ» ՓԲԸ կողմից համայնքի բյուջե վճարվել է 1,822.0 հազ. դրամ հողի վարձավճար կամ պակաս է վճարվել 114.5 հազ. դրամ:

ՀՀ կառավարության 01.11.2007թ-ի թիվ 1278-Ն որոշման համաձայն ՀՀ Լոռու մարզի Շնող գյուղական համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող ու սեփականության իրավունքով «Թեղուտ» ՓԲԸ-ին պատկանող 185,954 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողերը փոխադրել են արդյունաբերական, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողերի և էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների հողերի կատեգորիա:

Նույն որոշման 23-րդ հոդվածով «Առաջարկվել է ՀՀ Լոռու մարզի Շնողի գյուղական համայնքի ղեկավարին՝ ապահովել հողամասերի նպատակային նշանակության փոփոխման պահին առկա կադաստրային արժեքների տարբերության գանձումը, եթե հողամասերի

նպատակային նշանակության փոփոխումից հետո դրանց կադաստրային արժեքն ավելի բարձր է, քան՝ մինչև փոփոխումը»:

Հարկ է նշել, որ հողերի նպատակային նշանակության փոփոխման հետևանքով կադաստրային արժեքների տարբերության գանձումը պետք է կատարվեր, առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 24.11.2003թ-ի «ՀՀ բնակավայրերի հողերի կադաստրային գնահատման կարգը, տարածագնահատման /գտնվելու վայրի/ գոտիականության գործակիցները և սահմանները հաստատելու մասին» թիվ 1746-Ն որոշմամբ:

Նույն որոշման 2-րդ մասի «ե» կետով սահմանվել է. «Սույն որոշմամբ հաստատված բնակավայրերի հողերի կադաստրային գնահատման կարգով, տարածագնահատման (գտնվելու վայրի) գոտիականության գործակիցներով և սահմանված բազային արժեքով հաշվարկված՝ ՀՀ բնակավայրերի հողերի կադաստրային գները հիմք են հանդիսանում պետության և համայնքային սեփականությանը պատկանող հողամասերն օտարելու, ինչպես նաև վարձակալության իրավունքով տրամադրելու դեպքերում՝ վաճառքի կամ մեկնարկային նվազագույն գների հաշվարկման համար, բայց հիմք չեն հանդիսանում հողի հարկի հաշվարկման համար»:

ՀՀ կառավարության կողմից Շնող համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող «Թեղուտ» ՓԲԸ սեփականության իրավունքով պատկանող 185,954 հեկտար գյուղատնտեսական նշանակության հողերի նպատակային նշանակությունը փոխելու հետևանքով Շնողի գյուղապետարանին «Թեղուտ» ՓԲԸ կողմից 25.03.2008թ-ին վճարվել է 49,930.0 հազ. դրամ հողերի կադաստրային արժեքների տարբերություն: Հաշվարկը կատարվել է սխալ, քանի որ հողի հարկի հաշվարկման համար նախատեսված կադաստրային արժեքները հիմք չեն արդյունաբերական, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողերի և էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների հողերի օտարման համար և նպատակային նշանակության փոփոխման հետևանքով առաջացած կադաստրային արժեքների տարբերությունը գանձելու համար: Հետևաբար ստուգմամբ կատարվել է վերահաշվարկ և պարզվել է, որ «Թեղուտ» ՓԲԸ-ի կողմից համայնքի բյուջե ոչ թե պետք է վճարվեր 49,930.0 հազ. դրամ հողերի կատեգորիաների փոփոխման համար, այլ 295,406.4 հազ. դրամ, կամ 03.06.2009թ-ի դրությամբ «Թեղուտ» ՓԲԸ-ն համայնքի բյուջե պակաս է վճարել 245,476.4 հազ. դրամ:

2007-2008թթ ընթացքում վարձակալության է տրվել համայնքային սեփականություն հանդիսացող 50.1 հա գյուղատնտեսական նշանակության վարելահողեր, տարեկան վարձավճարի չափը կազմել է 541.7 հազ. դրամ: Հողերը վարձակալության է տրվել առանց մրցույթի, խախտվել է «Հողային օրենսգրքի» 76-րդ հոդվածի 3-րդ կետի պահանջները:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ 01.01.2009թ.-ի դրությամբ վերը նշված հողերի վարձակալության գծով ապառքները կազմել են 131.5 հազ. դրամ:

Գյուղապետարանի կողմից աուդիտորի հաստիք չի նախատեսվել և չի պահվել, աուդիտորական ուսումնասիրություններ չեն իրականացվել, չեն կազմվել ներքին աուդիտի տարեկան ծրագրեր և չեն ներկայացվել ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարություն, որով խախտվել է ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 30.12.2002թ-ի թիվ 934-Ն հրամանով հաստատված «ՀՀ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, ինչպես նաև վերջիններիս ենթակա հիմնարկներում ներքին աուդիտի անցկացման կարգի» պահանջները:

Համայնքի կողմից չի պահպանվել ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 30.12.2002թ-ի թիվ 930 «Ն» հրամանի պահանջները, չեն կազմվել տարեկան հաշվեկշիռները, և համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ չի տրվել:

Շինարարական աշխատանքների կատարման համար չեն կազմվել նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթեր, կատարվող աշխատանքների գումարները հաստատվել են ավագանու կողմից: Կատարված շինարարական աշխատանքների հսկիչ չափագրումներով արձանագրվել են՝

1.Գյուղապետարանի շենքում չի կառուցվել լամինատե հատակ, քանակով 13.5 քառ.մ և չի տեղադրվել շրիշակներ՝ 26.32 գծմ, գումարով ընդամենը՝ 123.84 հազ.դրամ /Կապալառու՝ «Մենիվ» ՍՊԸ/:

2.«Շնող գյուղի ներհամայնքային ճանապարհների ասֆալտապատում» օբյեկտում չի կատարվել 23 քառ.մ ասֆալտբետոնե փոսային նորոգում , գումարով 222,2 հազ.դրամ մ /Կապալառու՝ «Մուկուչ և Սամվել » ՍՊԸ/:

3.Համայնքի ոռոգման ջրագիծ օբյեկտում չի կատարվել խողովակների ներկման աշխատանքները , քանակով 200 քառ.մ , գումարով՝ 299,52 հազ.դրամ /Կապալառու «Մեծն Տիգրան Թումանյան» ՓԲԸ/ :

4.Ջրագծի կառուցման համար տեղադրվել են նախկինում օգտագործված խողովակներ: Ընդամենը չկատարված աշխատանքների գումարը կազմում է **645,5** հազ.դրամ, որը ենթակա է վերականգնման համայնքի բյուջե:

Թեղուտի գյուղապետարան

2007թ. հողի հարկի գծով ճշտված պլանով եկամուտ է նախատեսվել 2480.2 հազ. դրամ (նույն թվում ապառքի գումարը՝ 1,575.1հազ. դրամ, հողի հարկի հաշվարկային գումարը՝ 905.1 հազ. դրամ), փաստացի մուտքը կազմել է 1,682.9 հազ. դրամ, կամ նախատեսված եկամտի նկատմամբ փաստացի մուտքը կազմել է 67.9 %:

2008թ. հողի հարկի գծով տարեկան ճշտված պլանով եկամուտ է նախատեսվել 2,157.0 հազ. դրամ (նույն թվում ապառքի գումարը 184.0 հազ. դրամ, հողի հարկի հաշվարկային գումարը՝ 737.7 հազ. դրամ), փաստացի մուտքը կազմել է 921.7 հազ. դրամ, կամ նախատեսված եկամտի նկատմամբ փաստացի մուտքը կազմել է 42.7 %:

2007թ. գույքահարկի գծով ճշտված պլանով եկամուտ է նախատեսվել 1,850.3 հազ. դրամ, (ապառքի գումար՝ 1,401.0 հազ. դրամ, գույքահարկի հաշվարկային գումարը՝ 449.3

հազ. դրամ), փաստացի մուտքը կազմել է 347.7 հազ. դրամ, կամ նախատեսված եկամտի նկատմամբ փաստացի մուտքը կազմել է 18.8 %:

2008թ. գույքահարկի գծով ճշտված պլանով եկամուտ է նախատեսվել 512.0 հազ. դրամ, (գույքահարկի հաշվարկային գումարը՝ 511.5 հազ. դրամ), փաստացի մուտքը կազմել է 285.3 հազ. դրամ, կամ նախատեսված եկամտի նկատմամբ փաստացի մուտքը կազմել է 55.7%:

2007-2008թթ. ընթացքում Թեղուտ համայնքում գործել են թվով 2 առևտրի կետեր, որոնք զբաղվել են ոգելից խմիչքների և ծխախոտի վաճառքով:

Վերը նշված տարիներին համայնքում չի սահմանվել տեղական տուրքերի դրույքաչափեր, խախտվել է «Տեղական տուրքերի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ կետի պահանջները:

ՀՀ կառավարության 01.11.2007թ-ի թիվ 1278-Ն որոշման համաձայն համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն հանդիսացող 64.167 հա անտառային հողերը և համայնքային սեփականություն հանդիսացող 5.968 հա հողերը, որից 5.862 հեկտար գյուղատնտեսական նշանակության հողեր և 0.106 հեկտար բնակավայրերի այլ հողեր փոխադրվել են այլ արտադրական նշանակության հողերի և էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների հողերի կատեգորիա:

ՀՀ կառավարության վերը նշված որոշման 14-րդ հոդվածի համաձայն, այն է. «Սույն որոշմամբ պետական սեփականություն հանդիսացող 64,167 հա հողամասերն առանց մրցույթի՝ 50 տարի ժամկետով, հողի հարկի տարեկան դրույքաչափին հավասարեցված վճարով տրամադրել «Արմենիան Քափըր Փրոգրամ» ՓԲԸ՝ հանքավայրի շահագործման նպատակով (բացահանքի, հարստացուցիչ ֆաբրիկայի, օժանդակ այլ կառույցների կառուցում և այլն) օգտագործելու համար» և 21-րդ հոդվածի համաձայն ՀՀ Լոռու մարզպետին հանձնարարվել է մեկամսյա ժամկետում, սույն որոշման 14-րդ կետին համապատասխան, Թեղուտ գյուղական համայնքի ղեկավարների միջոցով ապահովել «Արմենիան Քափըր Փրոգրամ» ՓԲԸ-ին հողամասերի տրամադրումը:

28.06.2008թ. Թեղուտ համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողերից այլ արտադրական նշանակության հողերի և էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների հողերի համար կնքվել են չորս պայմանագրեր, «Արմենիան Քափըր Փրոգրամ» ՓԲԸ-ին վարձակալության է տրվել 70.135 հա, 50 տարի օգտագործման ժամկետով՝ տարեկան 778.7 հազ. դրամ վարձավճարով: 2008թ.-ի ընթացքում «Արմենիան Քափըր Փրոգրամ» ՓԲԸ-ի կողմից համայնքի բյուջե վճարվել է 826.2 հազ. դրամ:

ՀՀ կառավարության 01.11.2007թ-ի թիվ 1278-Ն որոշման համաձայն ՀՀ Լոռու մարզի Թեղուտի գյուղական համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող ու սեփականության իրավունքով «Թեղուտ» ՓԲԸ-ին պատկանող 53.476 հեկտար գյուղատնտեսական նշանակության հողերը փոխադրել են արդյունաբերական, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողերի և էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ

ենթակառուցվածքների օբյեկտների հողերի կատեգորիա և. «Առաջարկվել է ՀՀ Լոռու մարզի Թեղուտ գյուղական համայնքի ղեկավարին՝ ապահովել հողամասերի նպատակային նշանակության փոփոխման պահին առկա կադաստրային արժեքների տարբերության գանձումը, եթե հողամասերի նպատակային նշանակության փոփոխումից հետո դրանց կադաստրային արժեքն ավելի բարձր է, քան՝ մինչև փոփոխումը»:

Հողերի նպատակային նշանակության փոփոխման հետևանքով կադաստրային արժեքների տարբերության գանձումը պետք է կատարվեր, առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 24.11.2003թ.-ի «ՀՀ բնակավայրերի հողերի կադաստրային գնահատման կարգը, տարածագնահատման /գտնվելու վայրի/ գոտիականության գործակիցները և սահմանները հաստատելու մասին» թիվ 1746-Ն որոշմամբ:

ՀՀ կառավարության կողմից Թեղուտ համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող «Թեղուտ» ՓԲԸ-ին սեփականության իրավունքով պատկանող 53,476 հեկտար գյուղատնտեսական նշանակության հողերի նպատակային նշանակությունը փոխելու հետևանքով Թեղուտ գյուղապետարանին «Թեղուտ» ՓԲԸ կողմից 25.03.2008թ-ին վճարվել է 14,518.8 հազ. դրամ հողերի կադաստրային արժեքների տարբերություն: Հաշվարկը կատարվել է սխալ, քանի որ հողի հարկի հաշվարկման համար նախատեսված կադաստրային արժեքները հիմք չեն արդյունաբերական, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողերի և էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների հողերի օտարման համար և նպատակային նշանակության փոփոխման հետևանքով առաջացած կադաստրային արժեքների տարբերությունները գանձելու համար: Հետևաբար ստուգմամբ կատարվել է վերահաշվարկ և պարզվել է, որ «Թեղուտ» ՓԲԸ-ի կողմից համայնքի բյուջե ոչ թե պետք է վճարվեր 14,518.8 հազ. դրամ հողերի կատեգորիաների փոփոխման համար, այլ 91,371.2 հազ. դրամ կամ 03.06.2009թ-ի դրությամբ «Թեղուտ» ՓԲԸ-ն համայնքի բյուջե պակաս է վճարել 76,852.4 հազ. դրամ, որը «Թեղուտ» ՓԲԸ-ի կողմից ենթակա է վճարման համայնքի բյուջե:

Համաձայն Ալավերդու ՏԳԲ-ի կողմից ստուգմանը տրամադրված եկամուտների հաշվետվությունների և Թեղուտ համայնքի կողմից ներկայացված եկամուտների կատարողականների, 2007թ. հողի օտարումից եկամուտներ է նախատեսվել 2,100.0 հազ. դրամ, փաստացի օտարումից մուտքերը կազմել են 323.8 հազ. դրամ: 2007թ. աճուրդ վաճառքով օտարվել է համայնքի սեփականություն հանդիսացող 0.038 հա հասարակական կառուցապատման հող և 0.52 հա գյուղատնտեսական նշանակության այլ հողատեսք, ընդհանուր գումարով 250.0 հազ. դրամով:

2008թ. հողի օտարումից եկամուտներ է նախատեսվել 14,650.0 հազ. դրամ, փաստացի մուտքերը կազմել են 16663.8 հազ. դրամ, որից 2,115.7 հազ. դրամը «Գուգարքի ԳԵՈ» ԲԲԸ սեփականության իրավունքով պատկանող օտարված արտադրական տարածքի կադաստրային արժեքը, 14,518.8 հազ. դրամը «Թեղուտ» ՓԲԸ-ի կողմից Թեղուտի գյուղապետարան մուծված հողերի կադաստրային արժեքների տարբերությունն է, 28.1 հազ.

դրամը հողի օտարման համար գանձված մախավճարն է և 1.2 հազ. դրամը բնակիչների կողմից մուտքագրվել է համապատասխան գանձապետական հաշվին որպես իրենց ավելի հողի կադաստրային արժեք:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ համայնքի ավագանու 04.03.2008թ. թիվ 4 որոշմամբ աճուրդ վաճառքով «Թեղուտ» ՓԲԸ-ին է օտարվել 1.652 հա գյուղատնտեսական նշանակության IV կարգի վարելահող, գումարով 590.0 հազ. դրամ, որից 561.9 հազ. դրամը մուտքագրվել է վարչական բյուջե, հողի հարկի գանձապետական հաշվին, որով խախտվել է «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 28.2 հոդվածի 4-րդ կետի «դ» ենթակետի պահանջները, այն է՝ «Ֆոնդային բյուջեի մուտքերն են ոչ ֆինանսական ակտիվների օտարումից ստացվող միջոցները՝ համայնքի սեփականություն համարվող չարտադրված ակտիվների՝ հողի և ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների օտարումից մուտքերը»: Հետևաբար, վերը նշված գումարը ենթակա է հետ վարադարձման համայնքի ֆոնդային բյուջե:

Թեղուտ համայնքի սեփականություն հանդիսացող կշեռքը օտարվել է 72.7 հազ. դրամով, ուղղակի վաճառքով, հաշվեկշռային արժեքով: Համայնքի սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքը չի գնահատվել, որով խախտվել է «Անշարժ գույքի գնահատման գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջը:

Գյուղապետարանի կողմից աուդիտորի հաստիք չի մախատեսվել և չի պահվել, աուդիտորական ուսումնասիրություններ չեն իրականացվել, չեն կազմվել ներքին աուդիտի տարեկան ծրագրեր և չեն ներկայացվել ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարություն, որով խախտվել է ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 30.12.2002թ-ի թիվ 934-Ն հրամանով հաստատված «ՀՀ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, ինչպես նաև վերջիններիս ենթակա հիմնարկներում ներքին աուդիտի անցկացման կարգի» պահանջները:

Համայնքի կողմից չի պահպանվել ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 30.12.2002թ-ի թիվ 930 «Ն» հրամանի պահանջները, չեն կազմվել տարեկան հաշվեկշիռները, և համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ չի տրվել:

ՄՏԵՓԱՆԱՎԱՆԻ ԶԱՂԱԶԱՊԵՏԱՐԱՆ

Ստեփանավանի համայնքի 2007 և 2008թթ. ճշտված բյուջեներով եկամուտները մախատեսվել են համապատասխանաբար՝ 273,754.5 հազ. դրամ և 348,281.4 հազ. դրամ: Փաստացի եկամուտները կազմել են 256,429.0 հազ. դրամ և 292,126.7 հազ. դրամ կամ կատարողականը՝ 93.7% և 83.9%:

2007 և 2008թթ. համայնքի բյուջե հողի հարկից գանձվել է համապատասխանաբար՝ 7,806.4 հազ. դրամ և 8,090.0 հազ. դրամ: Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2009 թվականի հունիսի 11-ի դրությամբ հողի հարկի ապառքը կազմել է 71,059.4 հազ. դրամ, այդ թվում՝ 2008 թվականի համար՝ 4,768.8 հազ. դրամ: Համաձայն «Հողի հարկի արտոնություններ տրամադրելու մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի՝ «Մինչև 2009 թվականի դեկտեմբերի 31-ը համայնքների վարչական տարածքում գտնվող գյուղատնտեսական նշանակության հողատարածքների համար

հաշվարկված հողի հարկի գումարները (մինչև 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ) առանց հաշվարկված տույժերի և տուգանքների վճարած ֆիզիկական անձինք ազատվում են գյուղատնտեսական նշանակության հողատարածքների համար հողի հարկը սահմանված ժամկետներում չվճարելու դեպքում մինչև 2008 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ընկած ժամանակահատվածի համար հաշվարկված և չվճարված տույժերի և տուգանքների վճարումից»։ Սակայն ստուգման պահի դրությամբ քաղաքապետարանը չի ձեռնարկել միջոցառումներ իրագրելու համայնքի բնակիչներին օգտվելու օրենքով սահմանափակ ժամկետի համար տրված արտոնությունից՝ վճարել հողի հարկի ապառքները դրանց վրա հաշվարկված տույժերից և տուգանքներից ազատվելու պայմանով։ Արդյունքում համայնքի բյուջե հողի հարկի ապառքից գումարներ չեն գանձվում, ապառքը չի նվազում։

2007 և 2008թթ. համայնքի բյուջե գույքահարկից գանձվել է համապատասխանաբար՝ 15,408.9 հազ. դրամ և 16,287.9 հազ. դրամ։ Գույքահարկի մեկ տարվա ապառքը 2008թ. համար կազմել է 11,199.4 հազ. դրամ։ 2009 թվականի հունիսի 11-ի դրությամբ գույքահարկի ապառքը կազմել է 157,987.1 հազ. դրամ, որից համայնքի հարկման բազայում հաշվառված 3047 տրանսպորտային միջոցների (կամ 16 հազար բնակիչ ունեցող Ստեփանավանի յուրաքանչյուր 5 բնակիչի բաժին է հասնում միջինը մեկ տրանսպորտային միջոց) ապառքը՝ 136,466.1 հազ. դրամ։ Ստուգմամբ պարզվել է, որ երեք տարուց ավելի վճարումներ չեն կատարվել 1324 տրանսպորտային միջոցների համար, որի ապառքը կազմում է 123,032.9 հազ. դրամ կամ ապառքի 90.2%։ Հետևաբար, տրանսպորտային միջոցների գույքահարկի հարկման բազան ենթակա է ճշտման համատեղ տեղական ինքնակառավարման և համապատասխան պետական մարմինների կողմից։

Համայնքի ավագանու 04.06.2006թ. թիվ 19 և 21.11.2007 թվականի թիվ 56 որոշումներով հաստատվել են համայնքի 2007 և 2008թթ. տեղական տուրքերի և վճարների դրույքաչափերը։ 2007 թվականին համայնքի ճշտված բյուջեով տեղական տուրքերից և վճարներից մուտքերը նախատեսվել է 3,680.0 հազ. դրամ, կատարողականը կազմել է 3,943.3 հազ. դրամ կամ 107.2%։ 2008 թվականին նախատեսվել է 4,800.0 հազ. դրամ, կատարողականը՝ 4,410.3 հազ. դրամ կամ 91.9%։ Փաստորեն, 2008 թվականին տեղական տուրքերից և վճարներից մուտքերը ավելացել են 11.8%-ով, սակայն պլանային ցուցանիշը թերակատարվել է։ Տեղական տուրքերից համայնքի բյուջեի մուտքերի թերակատարումը պայմանավորված է համայնքում մարդատար տաքսու ծառայություն իրականացնելու համար տուրքից մուտքերի նվազումով նախորդ տարվա 639.8 հազ. դրամից մինչև 122.8 հազ. դրամ 2008թ. այն դեպքում, երբ այդ գործունեության համար սահմանված տուրքի դրույքաչափը մնացել է անփոփոխ՝ 10.0 հազ. դրամ։ 2009 թվականին այդ ծառայությունը իրականացնելու թույլտվության համար տեղական տուրք նախատեսվել է 200.0 հազ. դրամ, հունիսի 10-ին՝ ստուգման պահի դրությամբ մուտքերը կազմել են 32.7 հազ. դրամ, կամ տարբերությունը՝ 167.3 հազ. դրամ։ Սուբյեկտները տաքսու ծառայություն իրականացնելու թույլտվության համար տեղական տուրքի վճարումից հրաժարվում են՝ պատճառաբանելով,

որ «Պետական տուրքի մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ 2007 թվականի հունիսի 5-ից ուղևորափոխադրումների կազմակերպման համար պետական բյուջե վճարում են պետական տուրք՝ տարեկան 200.0 հազ. դրամ: Սակայն օրենքում կատարված լրացումը չի ազատում առավել վաղ ընդունված «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքով համայնքի բյուջե վճարվող տեղական տուրքից: Հետևաբար, տաքսու ծառայություն իրականացնելու թույլտվության համար տեղական տուրքից 2009թ. համայնքի բյուջե ենթակա է վերականգնման 167.3 հազ. դրամ:

2007 և 2008թթ. համայնքի սեփականություն հանդիսացող հողերի վարձակալության և օգտագործման դիմաց գանձվել է համապատասխանաբար՝ 6,254.2 հազ. դրամ և 7,021.7 հազ. դրամ: Հողի վարձավճարների ապառքը գանձելու համար 2007 և 2008թթ. քաղաքապետարանը դատարան է ներկայացրել 5 հայց, որի արդյունքում համայնքի բյուջեի օգտին բռնագանձվել է 1,745.5 հազ. դրամ:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2009թ. հունիսի 11-ի դրությամբ հողի վարձավճարների ապառքը կազմել է 2,751.9 հազ. դրամ, որից տույժ՝ 706.5 հազ. դրամ: Ընդ որում, քաղաքապետարանի և վարձակալների միջև կնքված արտադրական նշանակության հողերի վարձակալության 38 պայմանագիր չեն ստացել նոտարական վավերացում և պետական գրանցում, այդ թվում՝ քաղաքապետարանի և «Սագամար» ԱԿ միջև կնքված Արմանիսի ոսկու բազմամետաղային հանքավայրի 18 հա հողատարածքի վարձակալության պայմանագիրը: Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի 315 վարձակալության պայմանագրից նոտարական վավերացում և պետական գրանցում ստացել է ընդամենը 10 պայմանագիր: Փաստորեն, համայնքում հողերի վարձակալության 343 պայմանագիր անվավեր է, որը բարդացնում է դատական կարգով ապառքների գանձումը:

2007 և 2008թթ. համայնքի ճշտված բյուջեներով ծախսերը նախատեսվել են համապատասխանաբար՝ 275,600.0 հազ. դրամ և 360,922.0 հազ. դրամ: Փաստացի ծախսերը կազմել են 245,633.9 հազ. դրամ և 300,753.2 հազ. դրամ կամ կատարողականը՝ 89.1% և 83.3%:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ «Աշխատավարձ և աշխատավարձին հավասարեցված այլ վճարումներ» հոդվածով 2007 և 2008թթ. կատարվել է 1,095.0 հազ. դրամի չհիմնավորված ծախս.

- Համայնքի ավագանու որոշումներով հաստատված հաստիքացուցակով բժշկի հաստիք չի նախատեսվել, սակայն 2007 և 2008 թթ. վճարվել է 540.0 հազ. դրամ աշխատավարձ:
- 2008թ. առանց աշխատանքային պայմանագիր կնքելու համայնքին լրացուցիչ ծառայություններ մատուցած երեք անձի վճարվել է 375.0 հազ. դրամ:
- 2008թ. թիվ 3 մանկապարտեզում աշխատանքային պայմանագրով վերանորոգման աշխատանքներ իրականացրած ֆիզիկական անձի առանց աշխատանքների կատարումը հիմնավորող փաստաթղթերի վճարվել է 180.0 հազ. դրամ:

Ավագանու 14.01.2008թ. թիվ 8 որոշման համաձայն՝ «Ընթացիկ ներքին այլ տրանսֆերտներ» հոդվածով հատկացված գումարները ծախսվում են համայնքի խիստ կարիքավոր բնակիչներին օգնություն տրամադրելու համար: Սակայն քաղաքապետարանը այդ հոդվածով կատարել է 275.0 հազ. դրամի ոչ նպատակային ծախս՝ 175.0 հազ. դրամ հատկացրել է աշխատակազմի աշխատակիցներին որպես պարգևատրում և 100.0 հազ. դրամ՝ օգնություն հասարակական կազմակերպություններին:

Քաղաքապետարանի կարիքների համար գումարները հիմնականում իրականացվել են մրցակցային բանակցությունների և մեկ անձից գնման ձևով: «Գրասենյակային ապրանքներ և նյութեր» հոդվածով A-4 ֆորմատի թղթի ձեռք բերման գումարը գերազանցել է 2007 և 2008թթ. գործող պարբերական գներով ձեռք բերման արժեքը 103.8 հազ. դրամով, իսկ «Սննդամթերք» հոդվածով ձեռք բերված սննդամթերքի առանձին տեսակների արժեքը՝ 2,066.4 հազ. դրամով: Փաստորեն, քաղաքապետարանի կողմից իրականացված գումարների արդյունքում կատարվել է 2,170.2 հազ. դրամի անարդյունավետ ծախս:

2007 և 2008 թթ. «Այլ կոմունալ ծախսերը» փաստացի կազմել են համապատասխանաբար՝ 22,214.3 հազ. դրամ և 22,411.4 հազ. դրամ: «Ստեփանավանի կոմունալ տնտեսություն» ԲԲԸ-ին համայնքում սանիտարական մաքրման աշխատանքներ կատարելու համար հատկացվել է համապատասխանաբար՝ 18,700.0 հազ. դրամ և 21,676.0 հազ. դրամ: Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2008թ. չկատարած աշխատանքների դիմաց հավելյալ վճարվել է 1,151.6 հազ. դրամ, որը «Ստեփանավանի կոմունալ տնտեսություն» ԲԲԸ-ի կողմից ենթակա է վերականգնման համայնքի բյուջե:

2007 և 2008թթ. «Գույքի վարձակալության ծախսեր» հոդվածով ֆիզիկական անձանցից վարձակալված տարածքի և ավտոմեքենայի համար վճարվել է համապատասխանաբար՝ 760.0 հազ. դրամ և 360.0 հազ. դրամ վարձավճար, սակայն չի հաշվարկվել և պետական բյուջե չի փոխանցվել 10% եկամտահարկ՝ 112.0 հազ. դրամ:

2007թ. քաղաքապետարանը Ֆրանսիայի Դերսիմ քաղաք գործուղել է պատվիրակություն, որի համար 2,199.5 հազ. դրամի ծախսը կատարել է «Ներկայացուցչական ծախսեր» հոդվածով «Արտասահմանյան գործուղման ծախսեր» հոդվածի փոխարեն՝ առանց հոդվածների միջև ներքին վերաբաշխում կատարելու:

«Շենքերի, շինությունների և բնակարանների ձեռք բերման ծախսեր» հոդվածով 2008թ. օգոստոսի 31-ին քաղաքապետարանը «Նարինե ֆարմ» ԱԿ-ից 4,000.0 հազ. դրամով գնել է դեղատան շենք, որը գտնվում էր նորակառույց մշակույթի տան տարածքում և ավագանու որոշման համաձայն՝ գնվել էր տարածքի բարեկարգման նպատակով քանդելու համար: Սակայն շինությունը առ ստուգման պահը չէր ապամոնտաժվել, և «Նարինե ֆարմ» ԱԿ-ն առանց վարձակալության պայմանագրի շարունակել է օգտագործել այն որպես դեղատուն: Փաստորեն, քաղաքապետարանը 10 ամսվա ընթացքում անարդյունավետ է կառավարել իրեն պատկանող գույքը: Ստուգման ընթացքում ավագանու որոշումը կատարվել է և քաղաքապետարանը շենքը քանդել է:

2007 և 2008թթ. «Կապիտալ նորոգումների ծախսեր» հոդվածով քաղաքապետարանը ծախսել է համապատասխանաբար՝ 56,445.4 հազ. դրամ և 100,077.0 հազ. դրամ: Ծախսված գումարներից 39,299.8 հազ. դրամ և 79,998.6 հազ. դրամ ուղղվել է ճանապարհների վերանորոգմանը, որը կատարվել է «Ստեփանավանի ճՇՇ» ՍՊԸ կողմից:

Ստուգման ընթացքում կատարված չափագրումների արդյունքում արձանագրվել է.

- 11.02.2007թ. N 072 պայմանագրով կապալառուին վճարվել է 9,500.0 հազ. դրամ, որից ծավալաթերթով չնախատեսված 4-րդ միկրոշրջանի 3-րդ, 4-րդ և 7-րդ փողոցների վերանորոգման աշխատանքների համար առանց փաստաթղթային հիմնավորման 4,802.8 հազ. դրամ:

Փաստորեն, քաղաքապետարանի կողմից կատարվել է 4,802.8 հազ. դրամի չհիմնավորված ծախս:

- 25.04.2007թ. պայմանագրով կապալառուին վճարվել է 29,800.0 հազ. դրամ: Չկատարած աշխատանքների համար կատարողական ակտերով հավելյալ վճարվել է 3,052.6 հազ. դրամ: 06.05.2008թ. պայմանագրով կապալառուին վճարվել է 69,786.8 հազ. դրամ: Չկատարած աշխատանքների համար կատարողական ակտերով հավելյալ վճարվել է 2,156.1 հազ. դրամ:

Փաստորեն, 2007 և 2008թթ. չկատարած աշխատանքների համար հավելյալ վճարվել է 5,208.7 հազ. դրամ, որը «Ստեփանավանի ճՇՇ» ՍՊԸ-ի կողմից ենթակա է վերականգնման համայնքի բյուջե: (Հավելված 2):

2007 և 2008 թթ. «Վարձատրվող հասարակական աշխատանքներ» ծրագրով համայնքի բյուջեին հատկացվել է 3,877.4 հազ. դրամ: Ստուգմամբ պարզվել է, որ ծրագրի իրականացման ընթացքում հավելյալ հաշվարկվել և վճարվել է 182.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:

Համաձայն ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի՝ «Հայաստանի Հանրապետության պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, ինչպես նաև վերջիններիս ենթակա հիմնարկներում ներքին աուդիտի անցկացման կարգը հաստատելու մասին» 30.12.2002թ. թիվ 934-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի (այսուհետ՝ կարգ) 3-րդ հոդվածի՝ գլխավոր աուդիտորը գործում է տվյալ տեղական ինքնակառավարման մարմնի գլխավոր ֆինանսիստի անմիջական ենթակայությամբ, և 6-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերության՝ գլխավոր աուդիտորի համար աուդիտի կազմակերպումն ու իրականացումը հանդիսանում է վերջինիս միակ աշխատանքային պարտականությունը: Սակայն աշխատակազմի հաստիքացուցակում փոփոխություն կատարելու և աուդիտոր նշանակելու մասին համայնքի ավագանու 29.01.2004թ. թիվ 5 որոշման հիման վրա քաղաքապետի կարգադրությամբ աուդիտորի պարտականությունների կատարումը համատեղության կարգով դրվել է առևտրի և տրանսպորտի բաժնի պետի վրա, վճարելով 0,5 դրույքաչափով 18.0 հազ. դրամ: Փաստորեն, խախտելով սահմանված կարգի պահանջը, քաղաքապետարանի առևտրի և տրանսպորտի բաժնի պետը դարձել է ֆինանսական բաժնի պետի ենթական, որի վրա դրվել

է պարտականություն գնահատել նաև իր իսկ կողմից ղեկավարվող ստորաբաժանման ֆինանսական բնույթի տեղեկատվության արժանահավատությունը ու ճշտությունը, բացահայտել հաշվապահական հաշվառման գրանցումների մեջ տեղ գտած անհամապատասխանությունները:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի ներքին աուդիտի գնահատման և ֆինանսական վերահսկողության վարչության 05.08.2008թ. թիվ 204-Ա ակտով արձանագրվել էր, որ քաղաքապետարանը 2007թ. և 2008թ. առաջին կիսամյակում ներքին աուդիտի անցկացման ծրագրով նախատեսել և իրականացրել է աուդիտ 13 հիմնարկներում:

Սակայն ստուգմամբ պարզվել է, որ խախտելով կարգի 14-րդ հոդվածի 3-րդ պարբերության պահանջը, 2007 և 2008թթ. աուդիտի տարեկան ծրագիրը համաձայնեցման նպատակով չի ներկայացվել ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարություն: Ստուգմամբ պարզվել է նաև, որ 2009 թվականի համայնքի աշխատակազմի հաստիքացուցակում աուդիտորի հաստիք չի նախատեսվել: Փաստորեն, քաղաքապետարանը խախտել է «Գանձապետական համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետի պահանջը՝ չի ապահովել ներքին աուդիտի համակարգի առկայությունը, իսկ համայնքի բյուջեից «Աշխատավարձ» հոդվածով 2007թ. և 2008թ. առաջին կիսամյակում աուդիտորին վճարված 386.7 հազ. դրամը ծախսվել է անարդյունավետ:

ԳՅՈՒԼԱԳԱՐԱԿԻ ԳՅՈՒԼԱՊԵՏԱՐԱՆ

2007 և 2008թթ. Գյուլագարակ համայնքի ճշտված բյուջեով եկամուտները նախատեսվել են համապատասխանաբար՝ 25,844.0 հազ. դրամ և 28,644.0 հազ. դրամ կատարողականը՝ 13,702.0 հազ. դրամ և 21,238.9 հազ. դրամ կամ 53.0 % և 74.1 %:

Համայնքի ճշտված բյուջեով ծախսերը նախատեսվել են համապատասխանաբար՝ 30,358.8 հազ. դրամ և 28,751.0 հազ. դրամ, կատարողականը՝ 18,109.8 հազ. դրամ և 21,320.4 հազ. դրամ կամ 59.7 % և 74.2 %:

Համայնքի բյուջեի պակասուրդը ֆինանսավորվել է տարեսկզբի ազատ մնացորդների հաշվին:

2009թ. հունվարի 1-ի դրությամբ գանձման ենթակա գույքահարկի ապառքը կազմել է 16,507.5 հազ. դրամ, այդ թվում՝ 2008 թվականի համար՝ 1,126.6 հազ. դրամ: Գանձման ենթակա հողի հարկի ապառքը կազմել է համապատասխանաբար՝ 113,704.7 հազ. դրամ և 7,403.4 հազ. դրամ: Ստուգման պահի դրությամբ գյուղապետարանը չի ձեռնարկել միջոցառումներ իրազեկել համայնքի բնակիչներին օգտվելու «Հողի հարկի արտոնություններ տրամադրելու մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածով սահմանափակ ժամկետի համար տրված արտոնությունից՝ վճարել հողի հարկի ապառքները դրանց վրա հաշվարկված տույժերից և տուգանքներից ազատվելու պայմանով: Արդյունքում համայնքի բյուջե հողի հարկի ապառքից գումարներ չեն գանձվում, ապառքը չի նվազում:

Անարդյունավետ է համայնքի հողային ֆոնդի օգտագործումը՝ համայնքում առկա է 153.3 հա արոտներ, սակայն դրանց վարձակալության պայմանագրեր չեն կնքվել այն դեպքում, երբ համայնքում խոշոր եղջերավորների անասնազլխաքանակը 1200-ից ավելի է:

2007 և 2008թթ. գյուղապետարանի կողմից առանձին ապրանքների գնումը իրականացվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ և 21-րդ հոդվածների պահանջների խախտումով՝ առանց հատակ տեխնիկական բնութագրերի և գնանշման հարցում անցկացնելու: «Տրանսպորտային միջոցների ձեռք բերման ծախսեր» հոդվածով ֆիզիկական անձերից ձեռք է բերվել երկու ավտոմեքենա 4,327.5 հազ. դրամ և 4,989.0 հազ. դրամ արժեքով, որի համար չի հաշվարկվել և պետական բյուջե չի վճարվել 10 % եկամտահարկ: Ընդամենը ենթակա է վճարման պետական բյուջե 931.7 հազ. դրամ:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ «Շենքերի, շինությունների ձեռք բերման ծախսեր» հոդվածով 2007 թվականին, խախտելով «Անշարժ գույքի գնահատման գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջը, առանց գնահատման և առքուվաճառքի պայմանագիր կնքելու ֆիզիկական անձից շինություն ձեռք բերելու համար փոխանցվել է 2,500.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման համայնքի բյուջե:

2007թ. վարձատրվող հասարակական աշխատանքների երկու ծրագիր իրականացնելու համար գյուղապետարանին հատկացվել է 1,648.6 հազ. դրամ: Ստուգմամբ պարզվել է, որ խախտելով «ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի» 101-րդ հոդվածի պահանջը, այդ աշխատանքների համար հավելյալ հաշվարկվել և վճարվել է 36.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:

2007 և 2008թթ. համայնքի աշխատակազմի հաստիքացուցակում բացակայել է աուդիտորի հաստիքը՝ չի ապահովվել ներքին աուդիտի համակարգի առկայությունը, որը «Գանձապետական համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետի պահանջի խախտում է:

2007 և 2008թթ. համայնքի ավագանին բյուջեի կատարման վերահսկողություն չի իրականացրել, որը «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջի խախտում է:

ԳԱՐԳԱՌԻ ԳՅՈՒՂԱՊԵՏԱՐԱՆ

2007 և 2008թթ. Գարգառ համայնքի ճշտված բյուջեով ծախսերը նախատեսվել են համապատասխանաբար՝ 17,038.0 հազ. դրամ և 25,601.8 հազ. դրամ, կատարողականը՝ 12,693.7 հազ. դրամ և 20,057.2 հազ. դրամ կամ 74.5 % և 78.3 %:

2007թ. համայնքի ճշտված բյուջեով եկամուտները նախատեսվել են 16,447.9 հազ. դրամ, որի դիմաց կատարողականը կազմել է 14,867.7 հազ. դրամ կամ 90.4 %: Համայնքի բյուջեի պակասուրդը ֆինանսավորվել է տարեսկզբի ազատ մնացորդների հաշվին: 2008թ. նախատեսված 22,837.8 հազ. դրամի դիմաց եկամուտների կատարողականը կազմել է

38,397.1 հազ. դրամ: Եկամուտների գերակատարումը առաջացել է այլ հիմնական միջոցների օտարումից նախատեսված 2,301.4 հազ. դրամի դիմաց փաստացի 21,476.5 հազ. դրամի կատարողականի հաշվին, որի վերաբերյալ համայնքի ավագանին բյուջեում փոփոխություն չի կատարել, խախտելով «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 33-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջը՝ համայնքի բյուջեի հավասարակշռությունը:

2008թ. համայնքի ավագանին բյուջեի վարչական մասի պահուստային ֆոնդը նախատեսել է բյուջեի վարչական մասի եկամուտների 2.0 %-ի չափով, խախտելով «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասով և «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 62-րդ հոդվածով սահմանված չափը՝ 5 %-ից՝ 20 %:

2009 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ գանձման ենթակա գույքահարկի ապառքը կազմել է 10,093.1 հազ. դրամ, այդ թվում՝ 2008 թվականի համար՝ 618.0 հազ. դրամ: Գանձման ենթակա հողի հարկի ապառքը կազմել է համապատասխանաբար՝ 26,124.1 հազ. դրամ և 1,843.4 հազ. դրամ: Ստուգման ընթացքում «Հողի հարկի արտոնություններ տրամադրելու մասին» ՀՀ օրենքի հիման վրա ձեռնարկված միջոցառումների արդյունքում գյուղապետարանը համանքի բյուջե իրականացրել է այդ ապառքից 132.0 հազ. դրամի մուտք:

Անարդյունավետ է համայնքի հողային ֆոնդի օգտագործումը՝ համայնքում առկա է 219.9 հա արոտներ, սակայն դրանց վարձակալության պայմանագրեր չեն կնքվել այն դեպքում, երբ համայնքում խոշոր եղջերավորների անասնազլխաբանակը 400-ից ավելի է:

Համայնքի ավագանու 12.11.2007թ. թիվ 43-Ն որոշումով աշխատակազմի հաստիքացուցակը հաստատվել է առանց համայնքի ղեկավարի տեղակալի հաստիքի, անտեսելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 29-րդ հոդվածը: Բացի այդ, 2007 և 2008 թվականներին բացակայել է աուդիտորի հաստիքը՝ չի ապահովվել ներքին աուդիտի համակարգի առկայությունը, որը «Գանձապետական համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետի պահանջի խախտում է: Միաժամանակ համայնքի բյուջեի «Աշխատավարձ» հոդվածով կատարվել է 662.5 հազ. դրամի չհիմնավորված ծախս՝ համատեղության կարգով Գյուղատնտեսության աջակցության մարզային կենտրոնի աշխատակցին վճարվել է աշխատավարձ:

2007 և 2008թթ. գյուղապետարանի կողմից առանձին ապրանքների գնումը իրականացվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ և 21-րդ հոդվածների պահանջների խախտումով՝ առանց հստակ տեխնիկական բնութագրերի և գնանշման հարցում անցկացնելու: «Գրասենյակային ապրանքներ և նյութեր» հոդվածով ձեռք բերված թղթի գինը գերազանցել է պարբերական գինը, որի հետևանքով կատարվել է 52.5 հազ. դրամի անարդյունավետ ծախս:

2008թ. վարձատրվող հասարակական աշխատանքների երկու ծրագիր իրականացնելու համար գյուղապետարանին հատկացվել է 3,260.0 հազ. դրամ: Ստուգմամբ պարզվել է, որ խախտելով «ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի» 101-րդ հոդվածի պահանջը,

այդ աշխատանքների համար հավելյալ հաշվարկվել և վճարվել է 105.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:

2007 և 2008թթ. համայնքի ավագանին բյուջեի կատարման վերահսկողություն չի իրականացրել, որը «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջի խախտում է:

ԱՄՐԱԿԻՑԻ ԳՅՈՒՂԱՊԵՏԱՐԱՆ

2007 և 2008թթ. Ամրակից համայնքի ճշտված բյուջեով եկամուտները նախատեսվել են համապատասխանաբար՝ 16,126.2 հազ. դրամ և 20,849.3 հազ. դրամ, կատարողականը՝ 13,925.1 հազ. դրամ և 17,706.1 հազ. դրամ, կամ 86.4 % և 84.9 %:

Համայնքի ճշտված բյուջեով ծախսերը նախատեսվել են համապատասխանաբար՝ 16,906.8 հազ. դրամ և 22,909.8 հազ. դրամ, կատարողականը՝ 12,645.2 հազ. դրամ և 19,106.1 հազ. դրամ կամ 74.8 % և 83.4 %:

Համայնքի բյուջեի պակասուրդը ֆինանսավորվել է տարեսկզբի ազատ մնացորդների հաշվին:

2008թ. համայնքի ավագանին բյուջեի վարչական մասի պահուստային ֆոնդը նախատեսել է բյուջեի վարչական մասի եկամուտների 2.2 %-ի չափով, խախտելով «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 29-րդ հոդվածի 2-րդ մասով և «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 62-րդ հոդվածով սահմանված չափը՝ 5 %-ից՝ 20 %:

2009թ. հունվարի 1-ի դրությամբ գանձման ենթակա գույքահարկի ապառքը կազմել է 3,621.1 հազ. դրամ, այդ թվում՝ 2008թ. համար՝ 210.8 հազ. դրամ: Գանձման ենթակա հողի հարկի ապառքը կազմել է համապատասխանաբար՝ 30,541.1 հազ. դրամ և 2,078.2 հազ. դրամ: Ստուգման պահի դրությամբ գյուղապետարանը չի ձեռնարկել միջոցառումներ իրագրելու համայնքի բնակիչներին օգտվելու «Հողի հարկի արտոնություններ տրամադրելու մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածով՝ սահմանափակ ժամկետի համար տրված արտոնությունից՝ վճարել հողի հարկի ապառքները դրանց վրա հաշվարկված տույժերից և տուգանքներից ազատվելու պայմանով: Արդյունքում համայնքի բյուջե հողի հարկի ապառքից գումարներ չեն գանձվում, ապառքը չի նվազում:

Անարդյունավետ է համայնքի հողային ֆոնդի օգտագործումը՝ համայնքում առկա է 308 հա արոտներ, սակայն դրանց վարձակալության պայմանագրեր չեն կնքվել այն դեպքում, երբ համայնքում խոշոր եղջերավորների անասնազվաքանակը 450-ից ավելի է:

2007 և 2008թթ. գյուղապետարանի կողմից առանձին ապրանքների գնումը իրականացվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ և 21-րդ հոդվածների պահանջների խախտումով՝ առանց հստակ տեխնիկական բնութագրերի և գնանշման հարցում անցկացնելու: «Գրասենյակային ապրանքներ և նյութեր» հոդվածով ձեռք բերված թղթի գինը գերազանցել է պարբերական գինը, որի հետևանքով կատարվել է 53.5 հազ. դրամի անարդյունավետ ծախս:

Համայնքի ավագանու 22.01.2007թ. և 31.01.2008թ. որոշումներով աշխատակազմի հաստիքացուցակը հաստատվել է առանց ատոլիտորի հաստիքի, անտեսելով «Գանձապետական համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետի պահանջը:

2007 և 2008թթ. համայնքի ավագանին բյուջեի կատարման վերահսկողություն չի իրականացրել, որը «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջի խախտում է:

Համայնքներում ստուգումներով հայտնաբերված խախտումները և բացթողումները ավելի մանրամասն նկարագրված են համայնքների վերաբերյալ կազմված ամբողջական արձանագրություններում:

Ե Ձ Ր Ա Կ Ա Ց ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

1. Համայնքների բյուջեների հարկային եկամուտների հաշվարկային տվյալները հիմնավորված չեն: Ավագանիները չեն օգտվել «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով իրենց վերապահված իրավասություններից. համապատասխան հարկային տեսչության և անշարժ գույքի կադաստրի տարածքային ծառայությունների հետ չեն ճշտել հարկային եկամուտների հաշվարկային ցուցանիշները: Ունենալով հողի հարկի և գույքահարկի գծով ապառքներ՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից անտեսվել է «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 7-րդ կետի ե) ենթակետի պահանջը, 2007թ. և 2008թ. բյուջեները պլանավորելուց չեն ներկայացրել հողի հարկի և գույքահարկի ապառքների կառուցվածքը և չեն կատարել դրանց համեմատական վերլուծություն: Հարկ է նշել, որ հողի հարկի և գույքահարկի բազայում կան անճշտություններ, չմարած հարկային պարտավորություններ, պարտավորությունների նկատմամբ չհաշվարկված տույժ: Համայնքների հարկային եկամուտների տրանսպորտային միջոցների հարկման բազաներում առկա են էական անճշտություններ, որի պատճառով գույքահարկի ապառքները շարունակում են աճել:
2. «Վարձատրվող հասարակական աշխատանքներ» ծրագրով իրականացված օժանդակ աշխատանքները՝ գումարով՝ 323.0 հազ. դրամ, կատարվել են ՀՀ կառավարության 23.12.2004թ. թիվ 1854-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 34-րդ կետի պահանջի խախտմամբ, այն է՝ «Սույն կարգի պահանջի խախտմամբ նշանակված և վճարված աշխատավարձը ենթակա է վերադարձման ՀՀ պետական բյուջե ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով»:
3. Մարզի առանձին համայնքներում հողերի օգտագործման տրամադրման գործընթացը իրականացվել է ՀՀ օրենսդրության խախտումներով, որի արդյունքում համայնքների բյուջեն գրկվել է լրացուցիչ մուտքերից: Հողօգտագործողների կողմից խախտվել են պայմանագրային պարտավորությունները, որի դիմաց հաշվարկվել և ստուգմամբ արձանագրվել են 16,831.0 հազ. դրամի ապառքի և տույժի գումար, որը ենթակա է

վճարման համայնքների բյուջե: Համայնքներում հողերի վարձակալության պայմանագրերը հիմնականում չունեն նոտարական վավերացում և պետական գրանցում:

4. Խախտելով «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները մարզի առանձին համայնքներում չի սահմանվել, նախատեսվել /Շնող և Թեղուտ/, իսկ որոշ համայնքներում չի գանձվել համայնքների բյուջեներ. գումարով՝ 10,891.4 հազ. դրամ տեղական տուրք:
5. Վանաձորի քաղաքապետարանում գույքի վարձակալության գործընթացում խախտվել են պայմանագրային պարտավորությունները, որի դիմաց հաշվարկվել, հաշվառումով վերականգնվել և ստուգմամբ արձանագրվել են 1,250.2 հազ. դրամի ապառքի և տույժի գումար, որը ենթակա է վճարման համայնքի բյուջե:
6. Վանաձորի քաղաքապետարանում հողի օտարումից պակաս է վճարվել համայնքի բյուջե 7,643.2 հազ. դրամ: Շնող և Թեղուտ համայնքներում ՀՀ կառավարության կողմից համայնքների վարչական սահմաններում գտնվող «Թեղուտ» ՓԲԸ-ին սեփականության իրավունքով պատկանող 239.4հա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի նպատակային նշանակությունը փոխելու արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողերի և էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների հողերի հետևանքով համայնքներին «Թեղուտ» ՓԲԸ կողմից պակաս է վճարվել է 322,328.8 հազ. դրամ հողերի կադաստրային արժեքների տարբերություն, որից Շնողում՝ 245,476.4 հազ. դրամ, Թեղուտում՝ 76,852.4 հազ. դրամ, որոնք «Թեղուտ» ՓԲԸ կողմից ենթակա են վճարման համայնքների բյուջե:
7. Մարգահովիտ համայնքի վարչական տարածքում «Աութոր» ՍՊԸ սեփականության իրավունքով պատկանող 3-րդ կարգի խոտհարքի 15635քմ տարածքի վրա հողի սեփականատիրոջ կողմից, առանց համապատասխան թույլտվության և առանց հողի նպատակային նշանակությունը փոխելու վերաբերյալ որոշման, ապօրինի կերպով կառուցվել են օժանդակ կառույցներ և բնակելի տուն, որի համար չի վճարվել 2,672.5 հազ. դրամ, որը ենթակա են վճարման համայնքի բյուջե:
8. Մարզի առանձին համայնքների բյուջեների վարչական և ֆոնդային մասերը չեն տարանջատվել, պահուստային ֆոնդ չի ձևավորվել, տարեսկզբի ազատ մնացորդը չի ուղղվել վարչական բյուջեներում գոյացած պարտքերի մարմանը, որի արդյունքում համայնքը զրկվել է բյուջեի միջոցները տվյալ տարվա բյուջեով չնախատեսված ծախսերի կամ նախատեսված ծախսերի լրացուցիչ ֆինանսավորման համար օգտագործելու հնարավորությունից:
9. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ուղղակի պայմանագրերով կատարած գնումները, գնվող ապրանքների տեխնիկական բնութագրերի բացակայությունը, գնային առաջարկների նորմատիվներով և գնահաշվարկներով չհիմնավորվածությունը, մրցութային հայտերի ծրարների բացակայությունը և գնման ձևի սխալ ընտրությունը չի ապահովվել գնման գործընթացի մրցակցային, արդյունավետ,

թափանցիկ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմքերով կազմակերպում, արդյունքում համայնքների կարիքների համար գնումները կատարվել են «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների խախտմամբ՝ առաջացնելով կոռուպցիոն ռիսկ:

10. 2007 և 2008թթ. ընթացքում համայնքների բյուջեների հաշվին կատարված շինարարական աշխատանքների կազմակերպման և կատարման ընթացքում թույլ են տրվել նախագծանախահաշվային փաստաթղթերի սխալ կազմման և չկատարված աշխատանքների փաստեր՝ վերահսկողության արդյունքում արձանագրվել է **15,320.0** հազ. դրամի չկատարված աշխատանքների դիմաց վճարումներ, որը ենթակա է վերականգնման համայնքների բյուջե, **11,961.4** հազ. դրամի գնային թանկացումներ և 8,400.0 հազ. դրամի անորակ աշխատանքներ:
11. Խախտվել է «Եկամտահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդվածի 5-րդ կետի պահանջները և համայնքների կողմից գնված ապրանքների դիմաց ՀՀ պետական բյուջե չի փոխանցվել **1,043.7** հազ. դրամ եկամտահարկ, որը ենթակա է վճարման ՀՀ պետական բյուջե:
12. 2007 և 2008թթ. մարզի առանձին համայնքներում աուդիտ չի իրականացվել, արդյունքում չի գնահատվել ֆինանսական բնույթի գործառույթների համապատասխանությունը, տեղեկատվության արժանահավատությունն ու ճշտությունը, հաշվապահական հաշվառման գրանցումներում տեղ գտած անհամապատասխանությունը:
13. Մարզի առանձին համայնքների կողմից/ աղբահանության, կանաչապատման, աշխատավարձի բնագավառներում/ կատարվել է **15,067.6** հազ. դրամի չհիմնավորված ծախսեր, բյուջեների կատարման ընթացքում տեղական ինքնակառավարման մարմինները թույլ են տվել նաև ոչ նպատակային և անարդյունավետ ծախսեր՝ **11,062.4** հազ. դրամի:
14. Լոռու մարզի Վանաձորի համայնքի աշխատակազմի առանձնացված ստորաբաժանում սոցիալական ծառայությունների Վանաձորի տարածքային բաժինում հայտնաբերվել է **53049.1** հազ. դրամի տարբեր բնույթի խախտումներ, որից ՀՀ պետական բյուջե ենթակա է հետ գանձման **41,903.6** հազ. դրամ:
15. Վանաձոր համայնքի ենթակայության «Արվեստի դպրոց»-ի նախկին տնօրենի կողմից ծնող- վճարներից գանձվել է **1,299.0** հազ. դրամ և չի մուտքագրվել համայնքի բյուջե, որը ենթակա է վերականգնման համայնքի բյուջե:
16. Վանաձոր համայնքում 2007թ. հունվարին պետական գրանցման է ներկայացվել «Արցախի պուրակում», «Կինոթատրոն Մոսկվա» ՍՊԸ-ին աճուրդով վաճառած 2500քմ հողի օտարման պայմանագիրը՝ 250 տեղանոց կինոթատրոնի կառուցման նպատակով, սակայն առ 01.06.2009թ. «Կինոթատրոն Մոսկվա» ՍՊԸ-ի կողմից գնված հողամասը չէր ծառայում իր նպատակին և կառուցապատման աշխատանքներ չէին սկսվել:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՀ Լոռու մարզպետին

«ՀՀ Հողային օրենսգրքի» 42-րդ հոդվածի պահանջներին համապատասխան կիրառել իրավասությունները հողերի օգտագործման և պահպանման նկատմամբ վերահսկողության բնագավառում, ինչպես նաև «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 7.1-րդ գլխի հոդվածների պահանջներին համապատասխան վարչական հսկողություն իրականացնել տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների նկատմամբ:

Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ղեկավարներին

1. Գործող օրենքին համապատասխան սահմանել տեղական տուրքերի դրույքաչափերը, միջոցներ ձեռնարկել դրանք ժամանակին գանձելու և համայնքի բյուջե մուտքագրելու ուղղությամբ:
2. Համայնքի սեփականություն համարվող հիմնական միջոցների օտարումը կամ վարձակալությամբ տրամադրելը իրականացնել «Տեղական ինքնակառավարման մասին», «Հրապարակային սակարկությունների մասին» ՀՀ օրենքների և ՀՀ Հողային և քաղաքացիական օրենսգրքերի պահանջներին համապատասխան, ինչպես նաև ապահովել պայմանագրային պարտավորությունների կատարումը:
3. Միջոցներ ձեռնարկել հողի հարկի և գույքահարկի բազաները ճշտելու, պլանային ցուցանիշները (տարեկան հաշվարկներ և ապառքներ) ճիշտ հաշվարկելու և հավաքագրումը ապահովելու ուղղությամբ: Ձեռնարկել միջոցառումներ՝ իրազեկել համայնքի բնակիչներին օգտվելու օրենքով սահմանափակ ժամկետի համար տրված արտոնությունից՝ վճարել հողի հարկի ապառքները դրանց վրա հաշվարկված տույժերից և տուգանքներից ազատվելու պայմանով:
4. Համայնքի բյուջեի ծախսերն արդյունավետ իրականացնելու, համայնքի կարիքների համար ապրանքների գնումը, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռք բերումը կատարել «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին համապատասխան:
5. Հաշվապահական հաշվառման գործընթացը կատարել «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին համապատասխան:
6. ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 30.12.2002թ-ի թիվ 934-Ն հրամանի համաձայն համայնքում աուդիտորի հաստիք նախատեսել և պահել, իրականացնել աուդիտորական ուսումնասիրություն:
7. Համայնքային ենթակայության ուսումնական հաստատությունների ծնող-վճարներից գանձված գումարները մուտքագրել համայնքի բյուջե:
8. Միջոցներ ձեռնարկել ՀՀ վերահսկիչ պալատի վերահսկողության արդյունքներով արձանագրված համայնքային և պետական բյուջե վերականգնման ենթակա գումարները վերականգնելու ուղղությամբ:

Համայնքային բյուջե վերականգնման ենթակա գումարները ցանկացած եկամտային հաշվին փոխանցելուց հաշվի սկզբում նախապես նշել «96» կոդը: ՀՀ պետական բյուջե վերականգնվող գումարները փոխանցել ՀՀ վերահսկիչ պալատի անվամբ բացված «պետությանը պատճառված վնասների փոխհատուցումից մուտքեր» (900005281515) հաշվեհամարին՝ կամ այլ եկամտային հաշվին՝ նշելով «96» կոդը:

«Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) ենթակետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկատվություն՝ ընթացիկ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ ձեռնարկված միջոցառումների մասին: